ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱՔ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՕՋՈՒՆԵԱՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՂ՝ ՄԵԼԻՔ ԳՕՋՈՒՆԵԱՆ
Հասցէ՝ Իսթանպուլ, Անգարա Ճաստէսի, թիւ 36
SAHIBI
Melik Koçunyan

JAMANAK
ԺԱՄԱՆԱԿ
ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

ՈՒՐԲԱԹ 4
ՅՈՒՆԻՍ 1937
28ՐԴ ՏԱՐԻ
ԹԻՒ 11244

ԳԻՆ 4 ՂՐՇ.

ԱԹԱԹԻՒՐՔ ՎԱՂԸ ԿՈՒԳԱՅ

ՀԱԹԱՅԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ ՄԵԾ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԵԱՄԲ ՊԻՏԻ ՏՕՆԵՆՔ

ՀԱՆՐ. ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ ՔՆՆԱԿԱՆ ՊՏՈՅՏ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐԷ

ԻՍՄԷԹ ԻՆԷՕՆԻԻ ԳԱՄՈՒԹԱՅԻ ԱՅՍՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԻՆ ՊԻՏԻ ԽՕՍԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՄԵԾ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ՃԱՌՐ

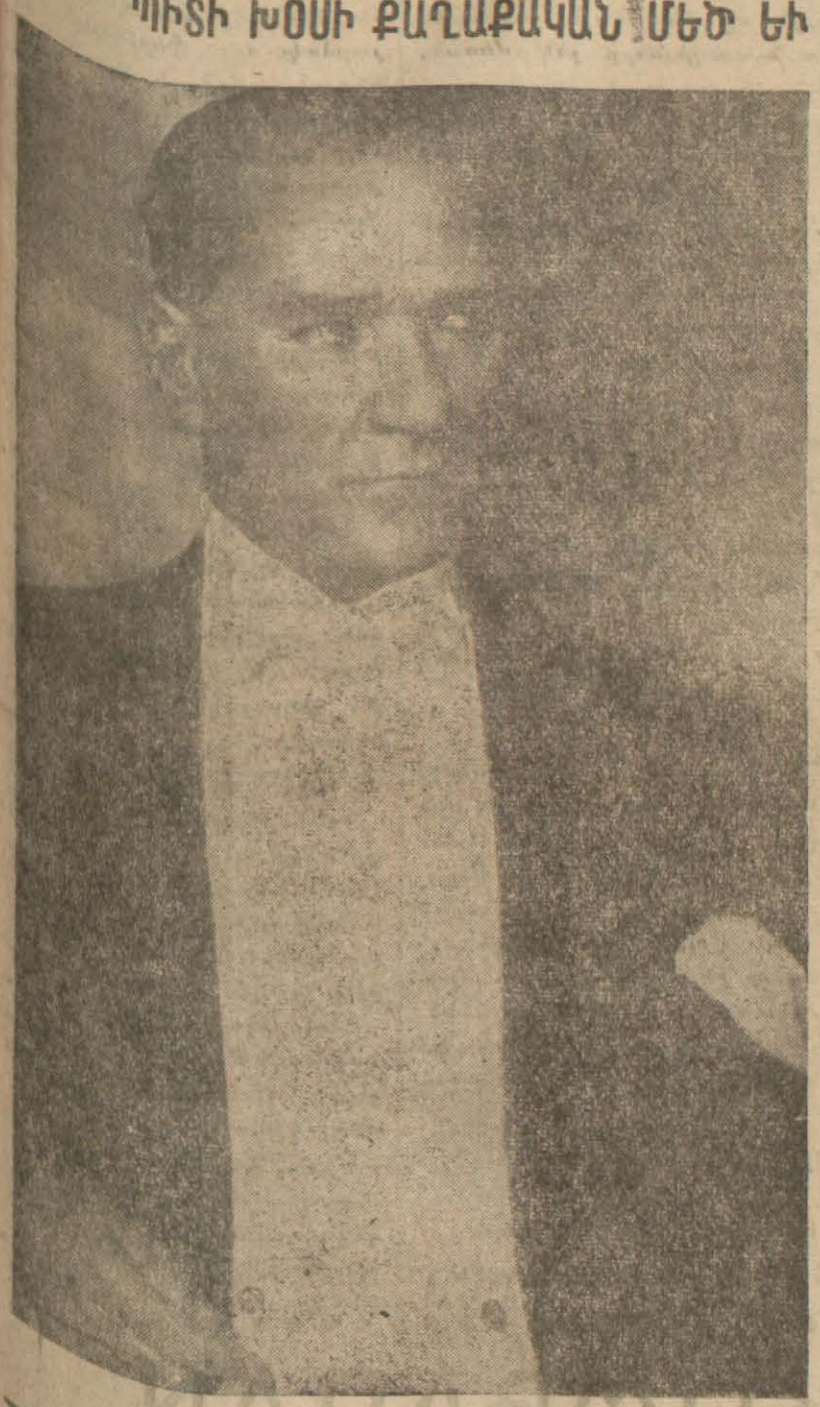

Մեր Մեծ Առաջնորդը՝ ԱԹԱԹԻՒՐՔ

ԱՆԳԱՐԱ, 3.— Առնուած տեղեկութեան համաձայն, Մեծ Առաջնորդը՝ Ատաթիւրք վաղը (այսօր) պիտի մեկնի մեր քաղաքէն և շաբաթ օրը Իսթանպուլ պիտի ժամանէ։

Իսթանպուլ խանդավառ ցոյցերով պիտի ընդունի Մեծ Առաջնորդը, որ Հաթայի յաղթանակէն ետքը առաջին անգամ ըլլալով կը վայելէ անոր ներկայութիւնը։

Քաղաքը ցորեկին ծայրէ ի ծայր պիտի դրօշազարդուի, յաղթանակէն վերջը Ատաթիւրքին ժամանումը պիտի տօնուի հանդիսաւորապէս։

Ատաթիւրքին ուղեւորութիւնը

ԱՆԳԱՐԱ, 3.— Մեր Մեծ Առաջնորդը՝ Ատաթիւրք հաւանաբար մօտ օրերս ուղեւորութիւն մը ընէ երկրին մէջ։

Հանրապետութեան նախագահը Իսթանպուլ այցելելէն վերջը պիտի շարունակէ իր ուղեւորութիւնը, հաւանաբար պիտի երթայ արեւելեան նահանգները և իր քննութիւններուն պիտի սկսի Թրապիզոնի ճամբով Էրզրումէն։ Ատաթիւրքին հաւանաբար պիտի ընկերանայ ներքին գործավար և Հայքի ընդհ. քարտուղար Շիւքրիւ Գայա։

Մեծ կարեւորութիւն՝ կը տրուի այս ուղեւորութեան զոր Մեծ Առաջնորդը կ'ընէ ընկերային, երկրագործական և տնտեսական քննութիւններ կատարելու նպատակով։

Գործավարներու Խորհուրդին նիստը

ԱՆԳԱՐԱ, 3.— Գործավարներու Խորհուրդը այսօր ժամը 16ին վարչապետարանին մէջ նիստ գումարեց և մինչեւ ուշ ատեն խորհրդակցութիւն կատարեց։

ԱՆԳԱՐԱ 3.— Վարչապետ Իսմէթ Ինէօնիւ, հաւանաբար Ազգ. Մեծ Ժողովին վաղուան (այսօր) նիստին խօսի իր քաղաքական ճառը, որուն կը սպասուէր այս օրերս։

Ազգ. Մեծ Ժողովին օրակարգը անցած են ոստիկանական կազմակերպութեան և Երկրագործ. Պանքային օրինագիծերը։

Ժողովին դադարը

Ազգ. Մեծ Ժողովը մինչեւ ամսոյս 11 պիտի աւարտէ իր ձեռքին գործերը և ամառուան դադարը պիտի սկսի ամսոյս 14ին։

ՀԱԹԱՅԻ ԽՆԴՐԻՆ ՇՈՒՐՋ

ՆՈՒՍԱՆ ՄԷՆԷՄԷՆՃԻՕՂԼՈՒԻ ԽՕՍՔԵՐԸ

ՀԱԹԱՅԻ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒՆ ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ

ԻՍՔԷՆՏԷՐՈՒՆԻ ՄԷՋ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՀԱՄԱՐ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԱԶԱՏ ԳՕՏԻ ՄԸ ՊԻՏԻ ՅԱՏԿԱՑՈՒԻ

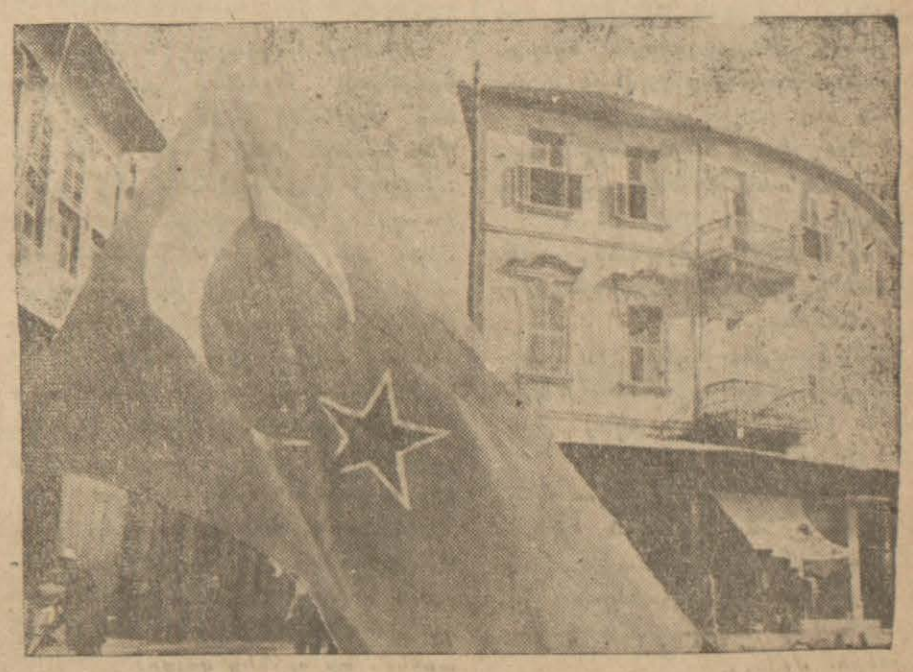

Անթաքիայէն տեսարան մը եւ Հաթայի դրօշը

Ժընէվէն երէկ առաւաւ ճեպընթացով ժամանեց արտաքին գործոց վարութեան խորհրդական Նուման Մէնէմէնճիօղլու, որ այս իրիկուն Անգարա կ'երթայ, կնքուած Համաձայնութեան բնագիրը կառավարութեան յանձնելու համար։

Մէնէմէնճիօղլու հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրած է պաշտօնակցի մը.

«Հաթայի խնդիրը լուծուեցաւ կատարեալ անկախութեամբը Հաթայի, որ անվիճելի տէրը կ'ըլլայ իր ճակատագրին։ Թուրքերէնը կը ճանչցուի որպէս պաշտօնական լեզու, իսկ արաբ լեզուն պիտի գործածուի որպէս երկրորդ պաշտօնական լեզու և ենթարկուած կարգ մը պայմաններու։

«Գիտէք այն ջանքերը զոր ըրինք Գայրրի և Գուճաքի մասին. դժբաղդաբար մեր ջանքերը արդիւնաւոր չեղան սա պարզ պատճառով որ, այս տեղերը Սանճաքի մաս չէին կազմեր ո՛չ 1921ին և ոչ ալ կայսրութեան ատեն։ Ասով մէկտեղ, այս տեղերուն Թուրքերը, ինչպէս նաեւ Սուրիոյ ուրիշ մասերուն մէջ բնակող Թուրքերը պիտի վայելեն մշակութային ազատութիւններ։

Հաթայի հիմնական կազմակերպութեան օրէնքը գործադրութեան պիտի դրուի 1937 Հոկտեմբեր 29ին այն է Ազգերու Ընկերութեան կողմէ վաւերացուելէն վեց ամիս ետքը։ Ընտրութիւնները պիտի ըլլան ամենէն ուշ 1938 Ապրիլին։

ՆՈՒՄԱՆ ՄԷՆԷՄԷՆՃԻՕՂԼՈՒ

Իսքէնտէրունի մէջ Թուրքիոյ պիտի ձգուի մաքսային գոտի մը, զոր երկաթուղիով պիտի կապենք Բազարի։ Այս գոտին պիտի ըլլայ Թրանզիթի նաւահանգիստ մը ո՛չ միայն Թուրքիոյ, այլեւ Իրանի և Իրագի համար։

Հաթայի ժողովուրդին կը վերաբերի իրեն համար ընտրել դրօշակ մը։ Այս պզտիկ երկիրը ուժով ազդակ մը պիտի ըլլայ միջազգային համաձայնութեան մէջ։

Թուրքիա իր պարտականութիւնը կատարեց Հաթայի Թուրքերուն ճակատագրին համար։ Մենք յիսովին գոհ ենք ձեռք բերուած արդիւնքէն։ Ես անձնապէս շատ գոհ եմ այս խնդրոյն լուծումին համար աշխատելէս։

Թուրքիւսովեէթ բարեկամութեան մասին

ԱՆԳԱՐԱՅԻ ՍՈՎԵԷԹ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆ Մ. ՔԱՐՍՔԻԻ ՅԱՋՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ԱՆԳԱՐԱ 3.— Սովեէթ Ռուսիոյ նոր դեսպան Քարսքի հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրաւ Անառաջ Թուրքեւսովեէթ բարեկամութիւնը կարեւորութիւն ունի ոչ միայն երկու երկիրներու յարաբերութեան տեսակէտով, այլեւ կարեւոր ազդակ մըն է խաղաղութեան պահպանման համար եզած ճիգերուն մէջ։ Սովեէթ Ռուսիա և Թուրքիա միշտ ձեռք ձեռքի յաջողած են իրենց բարեկամութեան առաջին օրէն ի վեր։

«Շատ կարեւոր արդիւնքներ ունեցած է Թուրքիոյ և Սովեէթ Ռուսիոյ գործակցութիւնը։ Անցած տարի, երկու երկիրներու ներկայացուցիչները մեծ յաջողութիւն մը ունեցան Մոնթրէօյի մէջ։ Ուրախութեամբ կը յայտարարեմ որ, Թուրքիոյ կորովամիտ ու խաղաղասէր քաղաքականութիւնը նոր յաջողութիւն մըն ալ ունեցաւ Ազգերու Ընկերութեան մէջ։

(Շար.ը 2rդ էջ)

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԱՄԷՆԷՆ ՀՈՅԱԿԱՊ ՍԻՐԱՐԿԱԾԻՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԷՋԸ ԵՐԷԿ ՓԱԿՈՒԵՑԱՒ

Նախկին էտուըրտ թագաւորին ամուսնութիւնը շատ պարզ եղաւ

(Նիւթը՝ 2rդ էջ)

ՍՊԱՆԻՈՅ ԸՄԲՈՍՏ ՊԵՏԵՐԻՆ

ՉՕՐ. ՄՕԼԱ ՄԵՌԱՒ

ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾԻ ՄԸ ՀԵՏԵՒԱՆՔՈՎ

Մեծ սուգ Ֆրանկոյական Սպանիոյ

ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

«ՏԷՕՅՉԼԱՆՏ» ՁՐԱՀԱՒՈՐԻՆ ՄԵԾ ԱՂԷՏԸ ԿԸ ՀԱՐԹՈՒԻ

(Նիւթը՝ 2rդ էջ)

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԱՄԷՆԷՆ ՀՈՅԱԿԱՊ ՍԻՐԱՐԿԱԾԻՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԷՋԸ ԵՐԷԿ ՓԱԿՈՒԵՑԱԻ

Նախկին Էտուըրտ թագաւորին ամուսնութիւնը շատ պարզ եղաւ

Ուինտսորի դուքսը շեշտակի, իսկ Տիկին Վալիս թրթռուն ձայնով „ԱՅՈ" ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՑԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿՆՔՈՂ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻՆ

Նորապսակ ամոլը Աւստրիա մեկնեցաւ մեղրալուսինը անցնելու

ԹՈՒՐ, 3.— Ուինտսորի դուքսը ժամը 11,47ին ամուսնացաւ։

ԹՈՒՐ 3.— Դեռ այժմէն պէտք եղած է աւելցնել ոստիկանական ուժերը այն ճամբաներուն, որոնք կարգ մը աչքը բացեր կը գործածեն Ֆռանսէի դղեակը երթալու համար։ Ասոնցմէ ոմանք, գիշերը շրջակայ պանդոկներուն և կամ վրաններուն մէջ անցուցած են։ Աւելի խորամանկները դղեակէն 100 մէթր անդին հոսող Ինարէ գետին եզերքներուն հետեւելով դղեակին մօտեցած են։

ԹՈՒՐ, 3.— Ուինտսորի դուքսը այսօր կ'ամուսնանայ։ Օդը խիստ գեղեցիկ է։

Մօնթի մէջ անգլիական, ամերիկեան և ֆրանսական դրօշակները կը ծածանին։

Առաւօտուընէ ի վեր 120 ոստիկան. պաշտօնեաներ, Ֆռանսէի դղեակին շուրջը և մերձակայ ճամբաները կը հսկեն։

Սքօթլանտ Եարտի երկու պաշտօնեաները և բաւական թիւով անտառապահներ կը գտնուին, դուքսը և խօսեցեալը անհանգիստ չըլլալու համար հսկողութիւն կատարողներու միջեւ։

Քոլճամի եպիսկոպոսը կը բողոքէ

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— Ֆրանսայի Անկլիքան եկեղեցւոյ պէտ Ֆըլհամի եպիսկոպոսը Վինտսորի դուքսին կրօնական ամուսնութիւնը կատարելիք գերյարգելի Ժուրտէնի հեռագիր մը ուղղելով բողոքեց որ, առանց իր արտօնութեան ձեռնարկած է այս կերպով ամուսնութիւն մը կնքելու։

Հաւատութիւն եկեղեցիին եւ դուքսին միջեւ

ՄՕՆԹ, 3.— Գերյարգելի Անտէրսըն Ժուրտէն երէկ առաւօտ հեռագիր մը ստացաւ Լոնտոնէն և իսկոյն Ֆռանսէի դղեակը մեկնեցաւ։ Այս հեռագիրը անտարակոյս արտօնութիւն մըն էր կատարելու կրօնական պսակը, որուն կը փափաքէին դուքսը և Տիկին Վալիս։

Գերյարգելի Հայրը ժամը 11.30 ին Ֆռանսէ հասած և խօսեցեալներուն հետ ճաշած է։ Նախկին վերապատին հաշտութիւնը Անկլիքան եկեղեցիին հետ կատարեալ անակնկալ մըն է, որուն մասին չէր կրնար խորհիլ նոյնինքն դուքսը։

Ինչպէս տեղի ունեցաւ ամուսնութիւնը

ՖՌԱՆՏԻ ԴՂԵԱԿ, 3.— Քաղաք. և կրօն. ամուսնութեանց արարողութիւնները ժամը 12.15ին վերջացան։

Քաղաք. արարողութիւնը սկսաւ ժամը 11.30ին, դղեակին ընթարձակ կարմիր սրահին մէջ։ Մանթի քաղաքապետ Տօքթ. Մէրսիէ ողջունեց խօսեցեալները և վկաներուն անունը կարդաց։ Հաղարապետ Մէթկաֆ՝ դուքսին վկան, Ռօճերս՝ Տիկին Վարֆիլտի վկան։

Յետոյ Տօքթ. Մէրսիէ կարդաց Ֆրանս. քաղաք. օրէնքին 212, 213 և 214 յօդուածները։ Ժամը 11.47ին մեղմ ձայնով մը աւանդական հարցումը ուղղեց Վինտսորի դուքսին.

— Տիկին Վալիս Վարֆիլտը կ'ընդունի՞ք իրրեւ ձեր կինը։

Յետոյ Տիկին Վարֆիլտի դառնալով.

— Ն. Վ. Վինտսորի դուքսը կ'ընդունի՞ք որպէս ձեզ ամուսինը։

Դուքսը «այո» պատասխանեց հաստատ շեշտով մը։

Տիկին Վարֆիլտ «այո» ըսաւ դողդոջուն ձայնով մը։

Այն ատեն Տօքթ. Մէրսիէ ըսաւ.

— Ձեզ ամուսնացած կը յայտարարեմ։

Յետոյ կարճ ուղերձ մը արտասանեց.

«Բաղդը ծաղկալից և կապոյտ երկինքով Ֆրանսա առաջնորդեց ձեզ, աշխարհի ամենաչքնաղ զոյգը։ Մեծ պատիւ մըն է ինծի համար այսպիսի պարագաներու մէջ ներկայացնել իմ երկիրս, որ գիտէ միշտ իր հիացումը արտայայտել ազատական ժէսթերու հանդէպ։ Ցանուն Ֆրանսայի կ'ողջունեմ այն իշխանը որ բարեկամ աղգի մը սիրելի թագաւորը եղաւ։ Թոյլ տուէք ինծի, յանուն իմ երկրիս ներկայացնելու իմ անկեղծ մաղթանքներս ձեր երջանկութեան համար»։

Կէսօրին, Վինտսորի դուքսն ու Վարֆիլտ կարմիր սրահէն դուրս եկան և ընթերցարանը գացին։ Մնաղրեցին Գերապայծառ Ժուռտէնի առջեւ, որ օրհնեց զոյգը։

Քիչ ետք վերադարձան կարմիր սրահը, ուր հրաւիրեալներն ու վկաները իրենց ջերմ շնորհաւորութիւնները յայտնեցին։

Այստեղ միայն 12 հոգի ներկայ էին։ Ինարէլուարի կուսակալ Մ. Սէրնէ, Տօքթ. Մէրսիէ, Նանթի անգլ. ընդհ. հիւպատոս Մ. Կրահամ, հաղարապետ Մէթկաֆ, Տէր և Տիկ. Ռօճէրս, Վալիսի մօրաքոյրը Տիկ. Մերիմըն և հինգ լրագրող։ Ուինսթընի զուակը և դուքսին անձնական բարեկամը Ռէնտոլֆ Զըրչիլ հիւրերն ու լրագրողները մտցուց հիւրասրահը։

Դղեակին ամէն կողմը ծաղիկներով, ծաղկեպսակներով ու փունջերով զարդարուած էր։

Ֆրանսայի վարչապետ Պլում անձնապէս ղրկած էր եռագոյն ծաղիկներու կողով մը, որուն կապուած էր ամերիկեան գոյներով ժապաւէն մը։ Ուինտսորի դուքսը հագած էր գորշ ժաքէթ մը, լամբակին վրայ կը կրէր գեղեցիկ մեխակ մը։

Վալիս ամբողջովին կապոյտ վալիս կոչուած կերպասէ զգեստ մը հագած էր. միայն գլխարկին վրայ մէկ՝ քանի սպիտակ ծաղիկներ կը գտնուէին։

Դուքսը եւ դքսուհին Աւստրիա մեկնեցան

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— Այս առաւօտ ժամը 11ին ամուսնացող Ուինտսորի դուքսին պսակի արարողութենէն յետոյ դղեակին մէջ պաշտօնական ընդունելութիւն մը տեղի ունեցաւ։ Նորապսակ ամոլը իրենց մեղրալուսինը անցնելու համար ժամը 18ին ճեպընթացով Աւստրիա մեկնեցան։

Թուրքեւսովեէթ բարեկամութեան մասին

ԱՆԳԱՐԱՅԻ ՍՈՎԵԷԹ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆ

Մ. ՔԱՐՍՔԻԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

(Շար. Ա. էջէն)

Մեր կառավարութեանց գլխաւոր ջանքը եղած է խաղաղութիւնը ապահովել, հաւաքական ապահովութեան խարիսխին վրայ։ Այս գործը խիստ կարեւոր հանգամանք մը առած է անոր համար որ, այս պահուս մասնաւոր գործունէութիւն մը կ'ունենան յարձակողական ուժերը և տենդագին կը պատրաստեն զինուած նոր կռիւ ազգերու միջեւ և հրէշային նոր ոճիր մը մարդկութեան դէմ։ Թուրքեւսովեէթ բարեկամութիւնը կոչուած է մեծ դեր կատարել նոր ձգտուած կացութեան մէջ,

«Որպէս խաղաղութեան ազդակ, օրէ օր կ'աւելնայ մեր երկու երկիրներուն միջազգային կարեւորութիւնը։ Թուրքիոյ Հանրապետութիւնը իր Մեծ Պետին, Աթաթիւրքի առաջնորդութեամբ մեծ յաջողութեամբ բարեկարգեց իր ընտեսութիւնը և աւելցուց իր ազգային պաշտպանութիւնը։ Սովեէթ Միութիւնը մեր մեծ Սթալինի վարչութեան տակ աւարտեց երկրորդ Հնգամեայ Ցատակագիծը։ Հզօր կարմիր բանակը, ապահով պահպանը Սովեէթ սահմանագլուխներուն, կը ծառայէ խաղաղութեան խէսային ուրկէ կը ներշնչուի Սովեէթ Ռուս Միութեան կառավարութեան քաղաքականութիւնը։

«Մենք համոզուած ենք սա ճշմարտութեան թէ, ո՛րքան մենք ուժով ըլլանք, այնքան աւելի պիտի ապահովուի խաղաղութիւնը։ Ձեզի լիովին բացատրեցի թէ ի՛նչպէս կ'ըմբռնեմ Թուրքիոյ մէջ Սովեէթ Ռուս Միութեան դեսպանի իմ պաշտօնս։

ՊԷԼՎԻԻ

ՊԱՐՏԷԶԸ

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ

Գարնանային ընտանեկան միակ գրօսավայրը

Ամէն գիշեր հելլէն թատրոնին համբաւաւոր միջազգային թէնօր Մ. Թօմաքաս և նոյնպէս Աթէնքի մէջ բոլոր արդիական թանկօներով հռչակ շահած Օր. Սքիատա Տրանս եւ

Վ. ՄԷՍՕԼՕՆԿԻԹԻ

պիտի երգեն բոլոր գինետուներու շուայտ երգերն ու հիմէրօները։ Հիանալի օրքէսթր։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԸՄԲՈՍՏ ՊԵՏԵՐԷՆ

ԶՕՐ. ՄՕԼԱ ՄԵՌԱՒ

ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾԻ ՄԸ ՀԵՏԵՒԱՆՔՈՎ

Մեծ սուգ Ֆրանկոյական Սպանիոյ ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ԻՏԱԼԻՈՅ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

«ՏԷՕՅԶԼԱՆՏ» ԶՐԱՇԱՒՈՐԻՆ ՄԵԾ ԱՂԷՏԸ ԿԸ ՀԱՐԹՈՒԻ

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— Սպանիացի ըմբոստներուն աւազանիներէն զօր. Մոլա այսօր օդանաւային արկածի մը հետեւանքով մեռաւ։ Ըմբոստներուն կողմէ Սալամանքայի մէջ հրատարակուած պաշտօնական զեկոյցի մը համաձայն, զօր. Մոլա հետախուզական թռիչք մը կատարած ատեն օդանաւային արկածի մը հետեւանքով մեռած է։ Զեկոյցը կ'աւելցնէ որ թանձր մառախուղի մը հետեւանքով օդանաւը լերան մը զարնուելով ջախջախուած է։ Զօր. Մոլայի հետ թիկնապահը և երկու սպայակոյտի սպաներ մեռած են։ Զրոյցի մը համաձայն օդանաւին երկու նաւուղիղները չեն մեռած, միայն վիրաւորուած են։ Բայց և այնպէս վերջին լուրերը կը հաղորդեն որ նաւուղիղներն ալ մեռած են։

Զօր. Մոլա որ ըմբոստներուն հիւսիսային ճակատի հրամանատարն էր, միանգամայն զօր. Ֆրանքոյէն յետոյ ըմբոստներուն ամենակարեւոր աւազանիներէն մին էր։

Ցուզում Գերմանիոյ մէջ

ՊԵՐԼԻՆ, 3.— Զօր. Մոլայի արկածի մը հետեւանքով մեռնիլը ամբողջ Գերմանիոյ մէջ մեծ յուզում պատճառած է։ Պաշտօն. լուրերու համաձայն զօրավարին հետ միատեղ թիկնապահը, երկու սպայակոյտի սպայ և երկու նաւուղիղ մեռածեն։

Ֆրանկոյի Սպանիոյ մէջ յուզում

ՍԷՆ ԺԱՆ ՏԸ ԼՈՒԶ, 3.— Սպանիոյ ամենալաւ զօրավարներէն մին եղող զօր. Մոլայի մահուան հետեւանքով ամբողջ Ֆրանքոյի Սպանիոյ մէջ. դրօշները կէս իջուցուած են։ Զօր. Մոլա, որ Բամբլօնայի նշանաւոր յայտարարութիւնը հրատարակած էր, Բօրթուկալի սահմաններուն շուրջ և յետագային Կուատէրամայի պատերազմները շահած էր։

Ընդհ. պատերազմի կացութիւնը

ՍԱԼԱՄԱՆՔԱ 3.—. Ընդհ. բանակատեղիին պաշտօն. զեկոյցը.—

Արակօնի ճակատ.— Անկարեւոր թնդանօթաձգութեան մասին։

Պիսքայի ճակատ.— Դէզ օդանաւերը կը շարունակեն արգիլել զինուորական շարժումները։ Իրէբրա Լէմոնի մէջ համայնավարներուն երկու ձակումները ետ մղուեցան։

Ավիլայի ճակատ.— Համայնավարներուն՝ Քալէքուլի շուրջ գայնական դիրքերուն դէմ կատարած մէկ յարձակումը ջախջախուած է։

Կրանտէյի շրջան.— Նամանտա ետ մղուեցաւ կարմիրներու կողմէ Կրանտէի դէմ կատարած յարձակումը։ Գերիներուն համաձայն թշնամիին տեղի կորուստը հազար մեռելի է։ Հինգ սովէթ թռչակներ քանդուած և չորս սովէթ ինքնաթիռներ Ֆրանս. խորտանկէց ու աւելի հրացան ազգայնականներու ձեռք ինկած է։

Սիէրա Կուատարամայի մէջ թշնամիին հինգ ռմբաձիգ և տասներեք օդանաւը տապալուեցան։ Ազգայնական օդանաւերը թշնամիի դիրքերը յաջողութեամբ ռմբակոծեցին։

ԲԱՐԻԶ 3.— «Բլքի Բարթ» թերթը կը գրէ.

«Հակառակ դեռ հարթուած բան դժուարութեան, Գերմանիան և Իտալիոյ Ոչ Միջամտութեան Յանձնախումբը թէ վերադարձը հաւանական նկատուի»։

«Էօվր» կը գրէ.

«Անմիջապէս որ Ալմերիայի դէմ եղած տեղի ունեցած է, Բարթիլոնայի Լոնտոնի դահլիճները պատերազմեցան։ Ամերիկայէն որ օժանդակել իրենց եւրոպական աղէտ մը ծաղրելու գելք ըլլալու մտօք։

Ամերիկայի Հանրապետութեան նախագահ Ռուզվէլթ անգամ մը ցոյց տալ ուզելով որ մեծ ազգերուն միջեւ խնդիրներու կապը, իսկոյն Լոնտոնի Բարիզի կառավարութեանց դեղ որ Ամերիկա մտադիր է ծաղրել Զէզոքութեան օրէնքը։

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

ԲԵԻՆԹԻ ԱՐՇԱՒԱԽՈՒՄԲԻՆ ՀԱՄԱՐ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 3.— Գէշ օդերուն հետեւանքով բեւեռային արշաւախումբը իր դիրքերէն չի շարժիր։ Անթէլի կայանը կանոնաւոր հաղորդակցութեան մէջ է Մոսկուայի հետ։

Մոսկուայի մէջ մասնաւորաբար բեւեռախոյզներու համար սարքուեցաւ նուագահանդէս, զոր յատակորէն ունկնդրեցին արշաւախումբին անդամները։ Սառնակոյտը կը յառաջանայ օրական մօտ 100 քիլոմէթր գնացքով մը։

ՉԻՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՔՕԼԵՐԱ

ԵՐԵՎԱՆ 3.— Չինացի 200 բանուորներ Երեւանի առնող «Էլէկտրական» շոգենաւին մէջ քօլերա ծագեցաւ։ 11 հոգի մեռան։ Նաւը քարանթինայի տակ առնուեցաւ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱԹԱՅԻ ՄԷՋ ՏՕՆԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՎԱԹԱՆԻՆԵՐԸ ԴԵՌ Կ'ԱՇԽԱՏԻՆ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

ԱԼԵՊՊՈ, 3.— Հաթայի անկախութիւնը ոչ է կերպով չի քանդեր վաթանինները Անթաքիոյ մէջ։ Նոյնպէս նրանք գրգռութիւններ կարարել և բռնի ժողովուրդին խանութները փակել տալով շարժումները գործադուլի կը մղեն։ Ասոր հետևանքով ծագած խռովութեան մը ընթացքին շարժավարի մը աչքերը կուրցած են։

Միւս կողմէ Սուրիոյ մամուլն ալ հակառակ հրատարակութեանց շարունակելով, մասնաւորաբար Դամասկոսի կառավարութեան կը յարձակի։ Միւրտիմ և ընկերներուն քով կը դիմաւորուի։

Սանճաքի համաձայնութիւնը պարտադրելով Ֆրանս. կառավարութեան դէմ հրատարակութիւն կը շարունակեն Սուրիոյ թերթերուն Գէյրաթի էլ Սիրի» թերթը սա պատասխանը կուտայ.

— Սուրիացիները, եթէ խորհրդին խօսքը արտասանելը իրենց համար մեծ երջանկութիւն է։ Գէտք է հաստատեն որ Սանճաքի գործը ոչ թէ մենք այլ Սուրիացիները չի կարենացան միայն անկախութիւն ուզելով այլ միանգամայն ապրելու կայսրութիւն մը հիմնելու ցնորքէն զատուեցան։ Մինչդեռ մենք այս մարդին մէջ իրաւունքէն չի չեղեցանք։ Վաթանինները կը կարծէին որ իրենց սիրոյն զէնքի դնելով համաշխարհային պատերազմի մը պատճառ պիտի դառնան։ Սուրիոյ ուղղուած ազատութիւնը տրուած է։ Այսօր այլևս պիտի է իր ճակատագրին։ Այս կացութեան առջև իր մասնուած դժուարութենէն Ֆրանսան պատասխանատու չի կրնար նկատել։

Հաթայի մէջ պատրաստութիւն

ԱԼԵՊՊՈ, 3.— Հաթայ, մեծ պատրաստութեան տօնին պատրաստութեան կը շարունակէ։ Այս պատրաստութեան 12 հոգինոց տօնի քոմիթէ մը կազմուած է։ Հաւանաբար տօնը 18 Յունիսին յետաձգուի։

Սուրիոյ մէջ բողոքի ցոյցեր

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— Սուրիոյ մէջ Ա. Սարաքելով Հաթայի խնդրոյն մասին փիլիսի մէջ տրուած վերջին որոշումներուն դէմ բողոքի ցոյցեր կատարեցին։

Ցուցարարները ասկէ զատ Ազգերու Ընկերութեան ալ բողոքի հեռագիր ղրկեցին։

Ֆրանսա. դեսպանը կուգայ

Ֆրանս. մեծ դեսպան Հանրի Պոնսոն որ Հաթայի խնդրոյն բանակցութեանց մասնակցելու համար Բարիզ, հոնկէ Ժընեւ զացած էր, առաջիկայ շաբաթ Անկարա պիտի վերադառնայ։

ՏՕՔԹՕՐ
ԱԹԱԿՐԱՔԻ ԼԵՕՆԹԻԱՏԻՍ
Թաքսիմ, Թալիմհանէ, Շէֆիր Մուխթար ճատաէսի թիւ 15 էկէ աբարթմանի իր նոր բնակարանին մէջ կիրակի օր ամէն օր ժամը 3էն 6 հիւանդ կ'ընդունի։ Միւս ժամերը, ըստ առաջնոյն, հիւանդ կ'ընդունի կէտիկ փաշա Պալիքաշա եօքուշու, թիւ 28 իր դարմանատունը։

ԱՆԳԼ. ՆՈՐ ԴԱՀԼԻՃԸ

ԿԸ ԶԲԱՂԻ ՊԻՒՏՃԷԻ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒԹԵԱՄԲ

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— Նոր դահլիճը երէկ գիշեր գումարեց առաջին նիստը։ Նիստին մէջ մասնաւորաբար քննուեցաւ պիւտճէի բարեփոխութեան հարցը։

ԼՈՆՏՈՆ, 3.— «Մօրնինկ Բօսթ» թերթը կը գրէ որ կայսերական խորհրդաժողովին երէկի նիստին Աւստրալիոյ վարչապետ Լիոնս բացատրութիւն տուաւ խաղաղականի իր ծրագրին մասին։

Ծրագրին մէջ Աւստրալիոյ, Նոր Զէլանտայի, Ամերիկայի, Գանատայի, Ռուսիոյ, Ճափոնի, Չինաստանի, Մեծն Բրիտանիոյ, Ֆրանսայի և Հոլանտայի գործակցութիւնը խնդրոյ առարկայ կ'ըլլայ։

Անգլ. կառավարութիւնը նախնական բանակցութեանց պիտի ձեռնարկէ և եթէ համաձայնութեան կարելիութիւն գոյանայ Թօքիոյի խորհրդաժողով մը պիտի կնքուի։

Նոյն թերթը կը գրէ որ Աւստրալիոյ վարչապետին կողմէ կատարուած առաջարկները Լոնտոնի մէջ շատ գոհունակութեամբ չէ դիմաւորուած։

ՖՐԱՆՍԱ 1500 ՕԴԱՆԱՒ ՊԻՏԻ ՇԻՆԷ

ԲԷԱՐԻՋ 3.— Ֆրանսայի օդային նախարար Քօթ, Երեսփ. Ժողովի օդային յանձնաժողովին մէջ բացատրեց Ֆրանս. սաւառնորդութեան այսօրուան կացութիւնը։ Օդային նախարարը բացատրելով, բաղմաթիւ գործարաններուն պետութեան կողմէ գնուելուն գործած ազդեցութիւնները մերժեց այն կարծիքները թէ շաբաթական քառասուն ժամուան աշխատանքը իբրեւ թէ նուազեցուցած է արտադրութիւնը և կարեւորութեամբ չեշտեց որ ընկերային օրէնքներուն գործադրութիւնը արգելք չպիտի ըլլայ շինութեան ծրագրերուն և ծրագրուած 1500 օդանաւերը չորսի տեղ երեք տարիէն պիտի շինուին։

Օդային նախարարը յետոյ խօսեցաւ հիւսիսային Ամերիկա կատարուելիք հսկայ օդային սպասարկութեան համար ձեռնարկուած պատրաստութեան մասին և հաղորդեց որ այս գիծը նախ պիտի ապահովուի «Լիվօթընսն տը Վէսթ Բառի» անուն ընկերութեան։

ԳԵՐՄԱՆ ՆԱԻ ՄԸ

ԲՈՅԵՐՈՒ ՄԷՋ ԾՈՎՈՒՆ ՎՐԱՅ

ՀՕՆԿ-ԿՕՆԿ 3.— «Օլիվա» գերմանական նաւը որ Մանիլայէն 100 մղոն բացը կը գտնուի, բնակիլ սկսած է։ Ան, բոլոր նաւերուն անթելով հետեւեալը հաղորդած է.— «Անմիջապէս թօրփիլանա մը կամ օգնաւ մը ղրկեցէք մեզի։ Մեր 5 նաւազները արդէն իսկ ողջ ողջ այրած են։

Գերմանական ուրիշ նաւ մը որ այդ շրջանին մէջ կը գտնուի, «Օլիվայի օգնութեան պիտի փութայ։

ԱՆՀԻՄՆ ԼՈՒՐ ՄԸ

ԼՈՆՏՈՆ 3.— Արտաքին գործոց նախարար Մր. Էտէն Երեսփ. Ժողովին մէջ յայտարարեց որ անհիմն է այն լուրը թէ Գերմանիա վարձած է Բէլթալիա յունական արշիպեղագոսը։

'ՍԷՎԻՆՃ, ԿԻԾԷ

ԷՄԻՆ ԷՕՆԻՒ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՒ ԴԷՄ ԹԻՒ 15

Տիար Գրիգոր Շահինեան յարգոյ հասարակութեան և յարգելի յաճախորդներուն կը յայտարարէ թէ՝ երկրորդ թիրաժի տոմսերը արդէն ամբողջութեամբ եկած են, առաջին թիրաժին տոմսակ չառնողներուն երկրորդէն սկսեալ առանց տարբերութեան մինչեւ 6րդ տեւական կերպով կը տրամադրէ։

Ուշադրութիւն.— Միայն մէկ քէշիտէի համար տոմսակներուն մասնաւոր զեղչ։ 2—2

ԹԵՎՖԻՔ Ր. ԱՐԱՍ ՊՈՒՏԱԲԷՇԹԻ ՄԷՋ

ԹՈՒՐՔԵԻԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ

ՎԻԵՆՆԱ 3.— Տօթք. Թէվֆիք Բիւշրիւ Արաս, Վիեննայի դեսպանատան մէջ ընդունեց Պուքրէշի, Աթէնքի. և Պելկրատի Թուրք դեսպանները։

Թուրքիոյ արտաքին գործավարը Տօքթ. Արաս հետեւեալ յայտարարութիւնը ըրաւ «Նոյէ Ֆրայէ Բրէսի թղթակցին.—

«Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար Մ. Շմիթի հետ. երէկ ունեցած տեսակցութիւնս հաստատեց թէ կատարեալ բարեկամութիւն գոյութիւն ունի Թուրքիոյ և Աւստրիոյ միջև։

«Իմ երկիրս հիացում կը յայտնէ Աւստրիոյ ժողովուրդին ունեցած մշակութային բարձր արժանիքին համար։ Տնտեսական յարաբերութեանց գալով, թէեւ շատ նպաստաւոր չեն այս պահուս, մեծ բարեփոխում մը պիտի կրեն յառաջիկային։

ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ, 3.— Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարը Թ. Բիւշրիւ. այս իրիկուն հոս ժամանեց և պիտի մնայ 24 ժամ միայն։

Տօքթ. Արաս առանձին տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ արտաքին գործոց նախարար Մ. Քանեայի հետ և պիտի մեկնի իրիկունը։

ԹՈՒՐՔԵԻԱՆԴԼ.

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԵԱՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՆԳԱՐԱ 3.— «Անգլեթուրք բարեկամութեան նշանակութիւնը» խորագրին տակ յօդուած մը հրատարակած է Լոնտոն հրատարակուող «Օրութ» կարեւոր պարբերաթերթը և կ'ըսէ.

«Զանազան տեղ մը ուր զիրար կը խաչաձեւեն անգլեւզերման յարաբերութիւնները։ Մինչեւ հոս, մենք կրնանք առանց ամենադոյզն մտահոգութեան հանդիսատեսը ըլլալ զերման ազդեցութեան տարածուելուն, որովհետեւ ամէն մարդ գիտէ թէ Գերմանիա տնտեսական տեսակէտով կը խեղդուի, եթէ չտարածուի։

Ասով մէկտեղ, Անգլիա չի հանդուրժեր տեսնել Գերլին—Պաղտատ ծրագրին տեսակէն ձեռնարկ մը։ Այս տեսակէտով շատ մեծ կարեւորութիւն կը ստանայ Իտէնի և Թուրքիոյ վարչապետին միջև տեղի ունեցող տեսակցութիւնը։ Անգլիոյ վաճառականութիւնն ու ապահովութիւնը կախում ունին Թուրքիոյ և Իտալիոյ ընթացքէն։

Թուրք Հանրապետութեան նախագահը իր անձին վրայ կը միացնէ յատկութիւններ զոր չենք կրնար գտնել ուրիշներուն վրայ, համեստութիւն, կարողութիւն և յաջողութիւն։

Աթաթիւրք կրցաւ Եւրոպայի հիւանդ մարդը հզօր Նոր Թուրքիա մը ընել։ Իր խաղաղասէր և ոչ-յարձակողական քաղաքականութիւնը է՛ն ուժով ազդակը եղած է Պալքանեան Համաձայնութիւնը կնքելու գործին մէջ, կրցած է Համաձայնութիւն կնքել Իրանի և Իրագի հետ։ Կը տեսնուի թէ Թուրքիա ուժով կորիզ մըն է չեզոք խմբակցութեան մը։ Թուրք բարեկամութիւնը ապահով վիճակի մէջ պիտի դնէ Անգլիոյ հաղորդակցութեան կենսական գիծերը։ Եւ սակայն Թուրքիա բարեկամական յարաբերութիւններ հաստատելով Անգլիոյ հետ կարեւոր շահեր պիտի ապահովէ իրեն։

Արժանահաւատ տեղեկութեան համաձայն, շատ ջերմ մթնոլորտի մը մէջ եղած է Մր. Էտէնի և Զօր. Իսմէթ Ինէօնիւի միջև խօսակցութիւնը, որուն միջոցին Թուրքիան ալ փափաք յայտնած է տեւական Համաձայնութիւն մը ունենալ Անգլիոյ հետ։

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

Կրօն. Ժողովը գումարուեցաւ Ս. Պատարիզ Հօր և առենապետութեամբ Տ. Հմայեակ քհնյ. Էքսէրճեանի և հետեւեալ որոշումները տուաւ.

1. Եղած դիմումներուն վրայ որոշուեցաւ գրել Ղալաթիոյ Թաղ. Խորհուրդին, որպէս զի քարոզչին և քահանայի ամսաթոշակները կանոնաւորաբար վճարուին և յետնեալ պահանջներուն ժամ առաջ հատուցման համար անհրաժեշտ կարգադրութիւններ ըլլան։

2. Կէտիկ Փաշայի Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ Թ. Խորհուրդին փափաքանաց համաձայն, նոյն եկեղեցւոյ քարոզիչ կարգուեցաւ Տ. Խոսրով վրդ. Միսաքեան։

3. Ժողովը նկատի առնելով Պէյօղլուի Ս. Եկեղեցեաց քարոզչին և Թաղ. Խորհուրդին տեղեկագիրը, վաւերացուց Տիար Հայկ Խանճեանի ընտրութիւնը ի պաշտօն դպրապետութեան, ինչպէս նաեւ Տնօրէն Խորհուրդին, որուն անդամներն են Տեարք Գուրգէն Մկրտիչեան, Խաչէն Արսլանեան, Յակոբ Քացախեան, Ներսէս Խիտաչէրեան և Պետրոս Թաշճեան։

4. Ժողովը հարկ տեսաւ հրաւիրել այն ամէն ուրարակիր դպիրները, որոնք ցարդ չեն ներկայացուցած իրենց վկայականները, որպէս զի մինչեւ մէկ ամիս ներկայացնեն այդ վաւերաթուղթերը, այնուհետեւ եղած դիմումները անհետեւանք պիտի մնան։

5. Ժողովը վաւերացուց նաեւ Գումգաբուի Դուրսի Դպրաց Դասուն նորընտիր Տնօրէն Խորհուրդը, որուն անդամներն են Տեարք Նշան Պալեան, Ասատուր Այթունեան, Ռուբէն Մարգարեան, Արտաշէս Յարութիւնեան և Վարդգէս Պալեան։

6. Ֆէրիգիւղի դպրաց դասուն շուրջ կարգ մը դիրեր մատուցուած ըլլալով, ժողովը որոշեց զանոնք յղել քարոզչին ու Թաղ. Խորհուրդին և պահանջել այդ մասին կատարելի քննութեանց արդիւնքը։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդը իգիտութիւն կը ծանուցանէ թէ կիրակի, 6 Յունիս, Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյս մէջ, Տէր և Տիկին Արտաշէս Աւագեանի փափաքին համաձայն, իրենց ողբացեալ մօր՝ Այրի Տիկ. Գոհարն Արզուլունի մահուան քառասունքին լրման առթիւ, Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի և հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի ի հանգիստ հոգւոյն ողբացելոյն։

Սկզբն. ժամերգ. 8ին, Ս. Պատարագ 9ուկէսին։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Մեր բարեկամ Պ. Վահէ Պօղոսեան թերթիս իր միջոցաւ խորին ու անկեղծ շնորհակալութիւնները կը փութայ յայտնել՝ ծանօթ իրաւագէտ Տիար Ստեփան Պարոնեան ի որ այնքան խղճմտօրէն ու խիստ ձեռնհասութեամբ ծանր պատիժներու առեանին առջեւ պատրաստուելով զինքը ամենածանր ամբաստանութիւններու դէմ, ապացուցած իր անմեղութիւնը ու ձեռք բերաւ անմեղութեան ոճիրը։

Նոյնպէս իր անկեղծ շնորհակալութիւնները կը յայտնէ այն ամէն բարեկամներուն ու ընկերներուն որոնք գրով կամ անձամբ իր ազատարձակմանը առթիւ յայտնեցին իրենց ուրախութիւնը։

«ՀՐԵՇՏԱԿԱՊԵՏ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ Տարեդարձը Պալաթու մէջ Հանդիսաւոր Ս. Պատարագ եւ պաշտօն

(Անման Կոմիտասի fառաձայն նոր եղանակաւ)

Յառաջիկայ 6 Յունիս 937 կիրակի օր Պալաթու մէջ յատուկ Ս. Պատարագ և պաշտօն պիտի կատարուի «Հրեշտակապետ» Երգչախումբիս Բ.րդ և Դպրաց Դասուս կազմութեան երկու հարիւրամեայ կրկնակ տարեդարձին առթիւ։

Ս. Պատարագ մատուցանելու և քարոզելու հրաւիրուած է Թաղիս բարեխրատ քարոզիչ Դեր. Խոսրով վրդ. Միսաքեան։

Անձնուէր վարիչ Պրն. Նուպար Գարիպեանի առաջնորդութեամբ, երգեցողութիւնք պիտի կատարուին «Կոմիտասեան քառաձայն նոր եղանակաւ» երգչախումբիս կողմանէ։

Յաւարտ Ս. Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի հանգուցեալ երաժշտապետաց, դպրապետաց, դպրաց և դասուս սատարողաց հոգւոց ի հանգիստ։

Եկեղեցասէր ժողովուրդն ու քոյր մարմինները կը հրաւիրուին ներկայ ըլլալ սոյն հանդիսութեանց։

Սկզբն, ժամերգ. 8ին, Ս. Պատարագ 10ին։

Դպրաց Դաս և Երգչախումբի Վարչութիւն

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Յառաջիկայ Կիրակի Յունիս 13ին Սրբոյ Հօրն Մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի տօնին առթիւ, Թաղիս եկեղեցւոյն մէջ Արշիեպատիս Պօղոս Արք. Քիրէճեան վիճակաւոր Կ. Պոլսոյ հանդերձեալ է հայրապետական Զայնաւոր պատարագ մատուցանել ի ժամ 9,30։

Աւետարանի ընթերցումէն յետոյ Սրբոյն ներբողեանը պիտի խօսի Թաղիս ժողովրդապետ Գերապատիւ Տէր Ներսէս Յովսէփ Վարդապետ Փափազեան։

Յաւարտ Սուրբ Պատարագի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի վասն հոգւոց չինոզաց և Բարեբարաց Եկեղեցւոյս։

Գ. Գ. Քահանայք և բարեպաշտ հաւատացեալք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուիլ սոյն հանդիսութեանց։

Երգեցողութիւնք պիտի կատարուին Եկմալեան՝ Բազմաձայն եղանակաւ։ Պէյօղլու. Սագրդ-Աղաճի Ս. Աստուածածին Երգչախումբին կողմանէ ղեկավարութեամբ Պր. Օննիկ Քիւրքճեանի։

ՄԱՆՕԹ.— Մասնակի հրաւիրագիր ղրկուած չըլլալով կը խնդրուի ներկայիս իբր այն նկատել։

1—5

ԳՈՒՐՈՒՋԷՇՄԷԻ ԵՐ. Ս. ԽԱՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Հանդիսաւոր Մատաղօրհնութիւն Ս. Պատրիարք Հօր Նախագահութեամբ։

Այս կիրակի Յունիս 6 եկեղեցւոյս տարեկան Մատաղօրհնութեան առթիւ պիտի պատարագէ Բ. Հիսարի Տէր Յուսիկ հայր և պիտի քարոզէ Ս. Պատրիարք Հայր։

Երգեցողութիւնք Կոմիտաս երգչախումբի ամբողջ կազմին մասնակցութեամբ երգեհոնի։

Սկզբ. ժամերգութիւն 8, Ս. պատարագ 10ը։

Յ. Գ.— Մատաղցու ղրկել փափաքող ազգայիններէ կը խնդրուի, ամենաուշը մինչեւ ուրբաթ երեկոյ եկեղեցւոյ ժամկոչին յանձնել իրենց մատաղցուն։

ՇԱԲԱԹ 5 ՅՈՒՆԻՍ
Վերաբացում Պիւյիւք Ատայի մեծազոյն եւ սէլէքթ պանդոկին
Տնօրէնութիւն՝ Ա. ԼԱԼԱ
Սպլենտիտ Բալաս
Հեռաձայն՝ 56—22
Առաջնակարգ խոհանոց, հոչակաւոր խոհարարապետ Բանայօթիս Թիէռաքիւնուի տնօրէնութեամբ։ Լման բանաձոն խիստ չափաւոր գիներով։ Աւելի երկարատեւ բնակութեան համար մասնաւոր գին։ Լաւ խորհուրդ մը.— Տուն մը վարձելէ առաջ անգամ մը քննեցէք մեր գիները։

"ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ ՄԱՐԴԸ,,

ԱՆԳԼԻԱՑԻՔ ԱՅՍՊԷՍ ԿԸ ՃԱՆՉՆԱՆ ՊԱԼՏՈՒԻՆԸ

ՀՐԱԺԱՐԵԱԼ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՀԱՄԲԱՒ ԾԱՀԱԾ Է ԼՕՅՏ ՃՕՐՃԸ ԵՒ ԷՏՈՒԸՐՏ Ը.Ը ՏԱՊԱԼԵԼՈՎ

Մ. Նէվիլ Չէմպրլէյն, Մր. Սթանլէյ Պալտուինի տեղ Անգլիոյ վարչապետ եղաւ։ Սթանլէյ Պալտուին որ վերջնապէս կը քաշուի քաղաքական կեանքէ, անգլ. քաղաքականութեանմէջթողածէ անուն մը, որ պատմութեան մէջ պիտի անցնի։

Անգլիոյ պատմութեան մէջ կարեւոր դերեր թողուցած անձնաւորութեանց կարգին անունը յիշուելիք երէկի վարչապետը սակայն, մինչեւ 47 տարեկանին, այսօրուան համբաւը հերքելու աստիճան անշուք կեանք մը անցուցած էր։

Սթանլէյ Պալտուին հարուստ ճարտարագէտի մը զաւակն էր։ Հակառակ տէր ըլլալուն հարստութեան մը, որու շնորհիւ պիտի կրնար կեանքը, բնաւ չաշխատելով բարբութեան մէջ անցնելու, նախամեծար համարեց հօրը գործարաններէն մէկուն մէջ աշխատիլ։ Պալտուին ճիշդ քսան տարի այս գործարանին մէջ աշխատելէ յետոյ, միանգամայն երեսփոխան եղող հօրը 1908ին մեռնելուն վրայ, անոր տեղ երեսփոխան ընտրուեցաւ և այս կերպով մուտք գործեց քաղաքական կեանքին։

Ընդհ. պատերազմէն սկսած առեն Պալտուին 47 տարու, առանց համբաւի, անծանօթ երեսփոխան մըն էր։ 1916ին ելմտ. նախարար եղող Պոնար Լ. զայն, խորհրդարանի մօտ իրեն մասնաւոր քարտուղար կարգեց։ Պալտուին 1917ին գանձային նախարար եղաւ։ Գանձային նախարարութիւնը, խորհրդարանին արժէք տուած և առաջիկային իրենցմէ ծառայութիւն սպասուած անձերու տրուած այս գիրքը եղաւ առաջին կարեւոր պաշտօնը զոր գրաւեց Պալտուին անգլ. քաղաքականութեան մէջ։

Ընդհ. պատերազմէն յետոյ, 1921ին Պալտուինը կը տեսնենք առեւտրական նախարար։ Ան այս գիրքին վրայ գտնուած առեն պատերազմին շահուելուն օժանդակելու համար հարստութեան մէկ հինգերորդը կառավարութեան նուիրածէ։

Տարի մը յետոյ, Պալտուին առաջին մեծ ճառը արտասանած և Լօյտ Ճորճը պարտութեան մատնելով Անգլիոյ հանրային կարծիքին ինքզինքը ճանչցուցած է։ Այն առեն 54 տարեկան էր։

Պալտուինի Լօյտ Ճորճի դէմ շահած յաղթանակը, զանգուածին՝ անհատին, մեծամասնութեան՝ փոքրամասնութեան դէմ յաղթանակն էր։ Պալտուին վստահութիւն ներշնչող, տրամաբանական, ազահովիչ խօսքերով Անգլիոյ ամբողջ հանրային կարծիքը գոհացուցած և Լօյտ Ճորճի վտանգաւոր քաղաքականութիւնը պարտութեան մատնած կ'ըլլար։

Ասկէ վերջ, Պալտուինի համար բարձրացման շրջան մը սկսած էր։ Նախ ելմտական նախարար կարգուեցաւ 1923ին Պոնար Լօի առողջական պատճառներու հետեւանքով հրաժարելուն կրայ հանգուցեալ Ճորճ Ե. վարչապետութիւնը անոր յանձնեց։

Հանգուցեալ թագաւորը, Լորտ Քըրզընի և անոր միջեւ միջոց մը վարանելէ յետոյ, նախընտրեց Պալտուինի պարզութիւնը, վեհանձնութիւնը։ Նոյնիսկ Լորտ Քըրզըն այս ընտրութեան վրայ բարկացած, և արտասանած էր հեռաւոր խօսքը.— «Վարչապետութեան անիմաստ մարդ մը բերին»։

Պալտուին, վարչապետութեանը ընթացքին համեստութիւնը, պարզութիւնը նոյնութեամբ պահեց։ Պալտուին, որ ամէնէն դժնդակ շրջաններուն, ամենամեծ գործադուլներուն, տնտեսական տագնապներուն անդամ ճանչցուած և սիրուած էր իր չափաւոր շարժումներով, մեծ համբաւ շինած էր իր ուղղամտութեամբ։

Պալտուին, տնտեսական տագնապէն և ընդհ. պատերազմէն շատ ջնջուած և իր բացատրութեան տամաձայն, իշխանութեան գլուխ եկած առեն իր ունեցած հարստութեան մէկ շիլինին փոխարէն մէկ բէնի մնացած է ձեռքը։

Պալտուինի առաջին գահլիճը շատ չի շարունակեց։ Սակայն Պալտուինի երկրորդ իշխանութեան գլուխ գալը 1924 թուականէն մինչեւ 1929 շարունակեց, երրորդ և վերջին Պալտուինի գահլիճն ալ մինչեւ 28 Մայիս շարունակեց։

Մ. Պալտուին, Անգլիոյ պատմութեան մէջ պիտի յիշուի Լօյտ Ճորճը տապալելու և Էտուըրտ Ը.ը գահընկեց ընելու նման երկու հրամայական շարժումներով։

Պալտուինի համար, երբեմն Անգլիոյ քաղաքականութեամբ մօտէն շահագրգռուած հռչակաւոր կին մը սա խօսքերը արտասանած էր,— «Բոլոր նախարարները խորամանկ և գէշ մարդիկ են, միայն Մ. Պալտուին խորամանկ և լաւ մարդ է։»

Անգլիացիները Պալտուինը կը ճանչնան որպէս քաջին բովանդակ առումով ազնուական (ճէնթըլմէն) մարդ մը։

Պալտուին ահա կը քաշուի իր քաղաքական ասպարէզէն, իր փառքին զէնիթը հասած։ Ու ասիկա ժէաթ մըն է, որ ոսկեայ տառերով պիտի արձանագրէ անառարակոյս պատմութիւնը, իբրեւ խորհրդանիշը մեծ մարդու մը մեծ գործին։

ԵՐԿՐԷՆ ՎՏԱՐՈՒԱԾ

ՄԱՇԱՐԱՃԱՅԻ ՄԸ ՄԱՇԸ

Հնդիկ Ալվար Մահարաճան Բարիզ, մարզախաղի մը մէջ վտանգ մը անցուց և իր առած վէրքէն չի կարենալով բուժուիլ, մեռաւ։

Ալվար Մահարաժան իր երկրին ելմտական գործերը տակն ու վրայ և Անգլիոյ կառավարութեան ալ դժգոհութեան առիթ տուած ըլլալով, 1933ին երկրէն վտարուեցաւ Եւրոպա և հարկադրուեցաւ 43 ժամուան մէջ դուրս ելլել Հնդկաստանէն։

Այդ թուականին, Մահարաճան 350 ապավոլտով ճամբայ ելաւ, Լոնտոն գնաց։ Բայց որովհետեւ իր երկրին օրէնքով արգիլուած էր կենդանիի մորթի դպիլ, զայն փոխարինող երկաթուղիի վագոններուն և շոգենաւի սրահներուն նստարաններուն վրայի ծածկոցները մորթէ շինուած ըլլալնուն համար փոխուեցան և անոնց տեղը հիւսուածոյէ ծածկոցներ անցուեցան։

Մահարաճան շատ ուշիմ էր և շատ զարգացած, բայց նոյնքան ալ անազորոյն էր։ Զափազանց հեռատես էր, բայց շատ խիստ կը վարուէր իր հպատակներուն հետ և շատ դրամ կը մսխէր։ Իր ամուսնացած օրը հագած վերարկուին 25 միլիոն ֆրանք ծախք եղած էր։

Երբ պետական գանձատան դրամ ճարելու համար Մահարաճան ծանր տուրք մը դրաւ և չվճարողները խոշտանգել, բանտարկել տուաւ։ Այս բանտարկութիւններուն պատճառով յանախ յեղափոխութիւն կը ծագէր և առաջքը առնելու համար այս վիճակին, որոշուեցաւ զայն վտարել երկրէն։

Nesriyat Muduru
PUZANTSAMLIYAN
Basıldığı yer
Kozan matbaası

ՌԱՏԻՈՄ, ՈՒՌԱՆԻՈՄ ԵՒ ՀԷԼԻՈՄ

Ի՞ՆՉ Է ՌԱՏԻՕԱԿԹԻՎԻԹԷՆ

ԱՌԿՕՆ, ՔՌԻԲՕՆ, ՔՍԷՆՕՆ ԵՒ ՆԷՕՆ

ՌԱՏԻՕՄԸ ԵՒ ՔԱՆՍԷՌԸ

Այս յօդուածին առաջին մասը հրատարակուած էր ասկէ առաջ։

Եթէ ռատիոմը կամ իր աղերէն մաս մը մութ տեղ մը գրուի լոյս արտադրող ըլլալը կը տեսնուի, իսկ երբ պաղ ջուրի մէջ գրուի ջուրը կը տաքնայ։ Մէկ կրամ ռատիոմը մէկ ժամուան միջոցին 118 քալօրի կ'արտաբերէ։

Ռատիոմը երեք տեսակ ճառագայթ կ'արտադրէ։

Ա. Ալֆա շառաւիղներ, որոնք դրական էլեկտրականութիւն ունին և կը վերածուին Հէլիոմի։

Բ. Պէթա շառաւիղներ. որոնք օժտուած են ժխտական էլեկտրականութեամբ։ Գիտունները ապացուցած են որ մարմնոյն ընդհանուր քաղադրիչը կազմուած է այս մասնիկներէն, որոնք էլէքթրօն կը կոչուին։

Կամմա շառաւիղները կը նմանին Ռէօնթկէնեան շառաւիղներուն։

Մարմիններէ ոմանց ճառագայթագործօն յատկութիւնը ճանչցուելէ ետք, տեսնուեցաւ որ ճառագայթագործօն տարրերը հէլիոմ կը պարունակեն և այսպէս ճառագայթագործօն մարմիններու կերպարանափոխման առեն։ հէլիոմի ներկայութիւնը ապացուցուեցաւ։

Ռիւթէրֆօրտ տեսաւ թէ թորիօն մետաղէն ճառագայթագործօն կազ մը կ'ելլէր. ռատիոմ և աքթինիոմ մետաղներն ալ նոյն յատկութիւնները ունին։

Գիտական աշխարհին մէջ ապացուցուած է թէ ալֆա շառաւիղներուն ծնունդ տուող բոլոր տարրերը հէլիոմ կ'արտադրեն, այսինքն իօններ են։

Այս տեսութենէն կը հետեւցուի թէ՝ հէլիոմը ընդհանուր նախատարր մը ըլլալով պաշտօն ունի կազմելու աւելի բարդ հիւլէներ։

Բնութիւնը լուծած է այս հարցը և տեսնուած է որ բոլոր մարմիններուն նախահայրը եղող Ուրանիօն մետաղներու ամենածանրն է և բաց ասած մեզ անծանօթ ուժի մը կողմէ կազմուած է։

Ռիւթէրֆօրտ, ռատիոմի գտնուելով սա եզրակացութեան յանգած է թէ Ուրանիոմի, Թորիօնի, Աքթինիոմի և Ռատիոմի պէս հիւլէական կշիռքէն ծանր եղող պարզ մարմինք հէլիոմ կորսնցնելով՝ ծնունդ կուտան աւելի թեթեւ պարզ մարմիններու, որոնց կեանքը կրնայ տեւել քանի մը երկվայրկեանէն մինչեւ մէկ քանի գար։ Ուրանիօնի կեանքն է 8 երկիլիօն տարի։ Ռատիոմի հիւլէի մը միջին կեանքը՝ 2900 տարի (այսինքն՝ մէկ կրամ ռատիոմէն 1760 տարիեաք՝ կէսմայկէս կրամ)։ Ռատիոմէն ծնունդ առած բոլոնիոմի կեանքը 140 օր, իսկ Աքթինիոմին բղխումէն ծնունդ առած հիւլէի մը կեանքը 5ուկէս երկվայրկեան։ Զէ՞ մի որ կենդանեաց մէջ ալ կը տեսնուի կեանքի տեւողութեան դէպքը։ Մարմիններու այս կերպարանափոխման պատճառն եթէ հէլիոմ առաջ գալու ըլլայ՝ իրենց հիւլէական ծանրութիւնը կը նուազի, եթէ վիթա և ալֆա ճառագայթներ ծնունդ առնեն՝ իրենց ծանրութենէն։

Պէտք է գիտնալ թէ այս ճառագայթագործօն մարմնոց ձեւափոխումները քիմիական տարբերագրութիւններ չեն, անոնց յատկութիւնները նոյնը չեն, չեն ազդուիր բնաւ էլեկտրականութենէ, ճնշումէ, ջերմութենէ եւն.։

Ահագին է այս կերպարանափոխութեան պահուն ղօրութեան քանակը, որու մասին գաղափար մը տալու համար կրնանք յիշել հետեւեալ պարագաները։

Իրենց ղօրութիւնը ջրածինի և թթուածինի միաւորման առեն առաջ եկած ուժէն 3ուկէս միլիոն անգամ աւելի զօրաւոր է։

Ռատիոմի տարեկան արտադրութիւնը շատ դոյզն է։ 15 կրամ միայն։ 1904ին 1 կրամ ռատիոմի ադին գինն էր 25,0000 ֆրանք, 1912ին՝ 350,000 ֆրանք, իսկ հիմա 900,000 ֆրանք, որով 1 կրամ զուտ ռատիոմի գինը կ'ըլլայ միլիոն 250 հազար ֆրանք։

Ուրիշ բաղդատութիւն մը նենք այս հազուագիւտ և թանգին մետաղին գինը աւելի լաւ գիտնալու համար. Լուվրի թանգարանին մէջ պահուած «Բրժանդին դամանդին գինն էր՝ նոր պատերազմը, 15 միլիոն ֆրանք։ 28 կրամ կը կշռէ, ըսել է թէ 1 բաքանչիւր կրամը 535 ֆրանք է, մինչդեռ ռատիոմի բաքանչիւր կրամը ազամանդ 2ուկէս անգամ աւելի սուղ կ'ելլայ։

Աշխարհի բոլոր լապտերները գտնուած ռատիոմի կութիւնը հազիւ 100 կրամի հասնի. Մի՞ացեալ Նահանգներու 60 կրամի չափ. մնացեալներն միւս երկիրներ։

Ռատիոմի պատրաստութիւնը խիստ դժուար է և կը պահանջէ մեծ ծախքեր։

Ինչպէս յիշեցինք վերեւ, ռատիոմ և բոլոնիոմ ճառագայթագործօն մարմիններ են, բոլոր տարրեր չեն, իրենց էլէքթրոնները կը կերպարանափոխուին, արտաքին ազդակի ներգործութեամբ։

Հիմա խնդիր է գիտնալ թէ ինչ ասոնց յատկութիւնները, զի գիտնականներ իրարու հետ նմանութիւններ ունին։ Ահա խնդիրը որ ցարդ կը մնայ անլուծելի։ Հաւանական է որ բոլորներն ալ ճառագայթագործօն մարմիններ կամ ինչպէս կ'ըսեն, «տարրեր»։

(Շար.ը 7րդ էջ)

ԵԹԷ Կ'ՈՒԶԷՔ ԹԱՐՄ

եւ գեղեցիկ դէմք մը ունենալ

ԱՐՏԱ քրէմները բոժիշկներու, մասնագէտներու, քիմիագէտներու և դէմքի մասնագէտներու մասնակցութեամբ պատրաստուած արժէքաւոր արտադրութիւն մըն է։

ԱՐՏԱ քրէմները մորթին նրբութիւնը կը պահեն, բիծերը կ'անհետացնեն, փոսիկները կը գոցեն, ուրիշ կարգ մը բժշկանեներու նման մորթին շնչառութիւնը չարգիլեր։

ԱՐՏԱ քրէմներու բաղադրութեան մէջ գտնուող արժէքաւոր տարրերու շնորհիւ մորթին բնախօսական դերը և արտաքին ազդեցութեանց դէմ մորթին դիմադրութիւնը կ'ապահովէ։

ԱՐՏԱ քրէմները մորթը կը թարմացնեն և քսուած բուրդ դէմքին վրայ կը պահեն երկար ժամանակ, առանց յոյնի ընելու։

ԱՐՏԱ քրէմները դէմքին բացառիկ թարմութիւն և բնական գեղեցկութիւն մը կուտան։ Քսուած հակառողջապահիկ ուժերուն ներկերուն վնասակար ազդեցութեան արգելք կ'ըլլան։

ԱՐՏԱ քրէմները մորթը կը զօրացնեն և կը սնուցանեն։

Arda եւ Biricik Acı badem

քրէմները, քրէմներուն ամենաբաւն են։

Մեծաքանակ կը ծախուի Պէյօղլու, Հաճօրլուօ բասած թիւ 38 Տաճատ Կիւլէր (Տէրտէրեան) անուշահոտութեան վաճառատունը։ Ինչպէս նաեւ բոլոր դեղարանները և նման հասատատութեանց մէջ։

Տաճատ Կիւլէրի ԱՐՏԱ տրուցքի ներկերը

ՍԻԼՎԱ ՔՕԼՕՆԵԱՑԵՐԸ ԵՒ ԼՕՍԻՕՆՆԵՐԸ ՓՈՒՏՐԱ

եղուցքի ԱՐԱՆՕԼԸ, Պիրինիֆ Ա.ՆԸ Պաստէ ՊՐԻՅԱՆԳԻՆ

Կոմա ելլն. արտադրութիւններ իրենց տեսակին մէջ

ԱՆԶՈՒԳԱԿԱՆ ԻՆ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՕՆ

Ազգ. Հիւանդանոցի Սկիւտարի Օժ. Մասնախումբի տարեկան հոգեհանգստեան պատարագը տեղի պիտի ունենայ Յունիս 6ի Կիրակի օր, տեղւոյն Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ։ Պիտի նախագահէ և քարոզէ Գեր. Տ. Հմայեակ Ծ. վրդ. Պախթիյարեան, պիտի պատարագէ Արժ. Տէր Դաւիթ Նորընծայ քհնյ. Երէցեան։

Առաւօտեան երգեցողութիւնները պիտի կատարէ տեղւոյն Դպրաց Դասը, իսկ պատարագի երգեցողութիւնները անձնուիրաբար պիտի կատարէ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Դպրաց Դասը՝ բազմաձայն։

Յետ պատարագի ընդունելութիւն տեղի պիտի ունենայ տեղւոյն Որբանոցի սրահին մէջ։

Կը հրաւիրուին բոլոր բարեսէր ազգայինները ներկայ գտնուիլ այս հանդիսաւոր պատարագին։

ՇԱՆՕԹ.— Շոգենաւը կամուրջէն կը մեկնի ժամը 8—8.45—9.20 և 10ին։

1—3

Կոզանի տպարան

ՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

Վերի պատկերը բասթէլ ներկերով գեղեցկօրէն ներկեցէք: Միայն թէ հոգ տարէք որ գոյները տեղին ըլլան: Այս կերպով թէ ձեր մտային եւ թէ գեղարուեստական ճաշակը զարգացած պիտի ըլլայ: Պատկերը վրայ մը ներկելէ ետք ժիլէթով մը զայն կը փրցնէք եւ խաւաքարտի մը վրայ կը փակցնէք: Յետոյ զայն կը կախէք ձեր աշխատանոցին պատին

Պատանեկան սիրուն պատմուածք մը

Աւազակը, որ չէր ուզէր աշխատիլ և կեանքը կը զոհէր անոր ապրանքը գողնալով, օր մը Նայէր, ինքնիրեն կ'ըսէր.

— Այսեղ ծանրութեամբ թեմ բայց շատ արժողութեամբ բան մը չկայ որ գնեմ:

Ան երբ այսպէս կը խորհէր, խանութը յաճախորդ մը մտաւ: Աւազակը զննեց յաճախորդը: Ամէն պարագայի հարուստ մարդ մըն էր: Կարտօպներու ամենէն գեղեցիկն առնելու կեցաւ: Խանութպանին գինը հարցուց: Նոյնիսկ ամենէն ակարկութիւն ընելու.

— Ասիկա իսկոյն տունս ղրկեցէք, ըսաւ:

Խանութպանը յաճախորդը ուշադրութեամբ մինչեւ դուռը առաջնորդեց: Խանութպանը անոնց ետեւէն կը նայէր: Աւազակը ասկէ երեւնալու համար խանութպանին առաջ ձախու առնուած կարտօպին դուռը բանալով, մէջը մտաւ:

Քիչ վերջ խանութպանը երկու թեմակիր գտնելով, կարտօպը թեմակիրներուն բեռցուց, ղրկեց: Թեմակիրները դժուարաւ վերցուցին կարտօպը.

— Աւա՜ղ ինչ ծանր բան է կ'ըսէին: Դժուարաւ կրեցին և վերջապէս տրուած հասցէին թողուցին:

Աւազակը դուրսը ականջ տուաւ: Թեմակիրներուն ոտնաձայնները հեռացած, դուռը փակուած էր:

— Հիանալի առիթ է, ըսաւ: Կարտօպին դուռը փնտռեց: Բռնական ցնցուած էր. գլուխը կարտօպին երկու քովին զարնուելէն ցաւած էր:

— Շատ քաշեցի սակայն, վերջապէս հոս բաղձանքիս տիրացայ կը խորհէր: Ձիւղ այդ պահուն դուրսէն ոտնաձայներ լսեց:

— Աւա՜ղ տանտէրը կուգայ: Դիկին կարտօպը մտաւ և դուռը փակեց:

Տանտէրը չէր եկած, եկողներն այլ անոր նման գողեր էին: Եւ գրան բանալին յարմարցնելով ներս մտած էին.

Գողերէն մին միւսին հարցուց.

— Կարտօպը կը տեսնե՞ս:

— Գեղեցիկ ապրանք մըն է:

— Նոր առնուեր է:

— Ամէն պարագայի, մէջը գոյք դրած ըլլալու են:

Ուղղակի կարտօպին մօտեցան Գողերէն մին կարտօպին դուռը բացաւ: Յանկարծ շուարեցան: Մէջը մարդ կար:

— Դուն ո՞վ ես...

— Ես... ես...

— Հասկցուեցաւ, դուն մուկ ես:

— Զէ... ես ալ ձեզի պէս մարդ եմ:

— Ինչպէս թէ մեզ պէս մարդ, մենք գող ենք:

— Ես ալ գող եմ:

— Ահա այդ չեղաւ: Այստեղի գոյքերը մենք ընկերոջս հետ պիտի բաժնենք:

Գալով քեզի, երրորդի մը մտադիր չենք բաժին հանելու:

Ասոր վրայ երկու գողերը միաձեռ կարտօպին դոդը չուանով ամուր մը կապեցին և կրկին կարտօպին մէջ բանտարկեցին:

Իրենք ալ իսկոյն գործունէութեան անցան: Աջ ձախ տեսած արժէքաւոր գոյքերը վերցուցին ու խոյս տուին:

Տանտէրը տուն եկած ատեն կարտօպը տեսաւ (Ձեռքերը հաճոյքով շփեց:

— Օ՛խ, ինչ աղէկ, ինչ գեղեցիկ կարտօպ, սքեմը կափարիչը բանամ:

Կափարիչը բացաւ: Եւ յանկարծ սարսափահար ետ ետ դնաց:

Կարտօպին մէջ կապուած մարդը տեսած էր:

— Դուն ո՞վ ես:

— Ես հիւր եմ:

— Ի՞նչպէս հիւր:

— . . .

— Մոմիա ես, ի՛նչ ես, ըսէ տեսնեմ:

— Գող եմ:

— Գողին ալ ոտքը ձեռքը կապուածը հիմա կը տեսնեմ: Քանի որ այսպէս կը կենաս, անվնաս ես: Անգամ մը ես ոստիկանութեան լուր տամ, գամ:

Ոստիկանին վազեց: Ոստիկանները հասնելով կապուած գողը ձերբակալեցին: Այդ պահուն տանտէրն ալ տանը վիճակը տեսած էր: Բազմաթիւ արժէքաւոր առարկաներ անյայտացած էին:

Վերջապէս կացութիւնը հասկըցուեցաւ:

Ոստիկանները.

— Առաջնիս ինկիր, ըսին, քեզ կապող, տունը կողոպտող գողերը գտնենք:

Տունը կողոպտող գողերը շուրջը սրճարան մը գացած գողոնները կը բաժնէին:

Ոստիկանները երկուքն ալ ձերբակալեցին: Երեք աւազակները մէկէն ձեռք անցան, գողոնները ալ գտնուած էին:

ՍԷՆՊԷՐՆԱՐԻ ՇՈՒՆԵՐ

Սէնպէրնար լերան վրայ գտնուող շուներուն՝ Սէնպէրնարի շուն կ'ըսեն: Ասոնք՝ ճամբան կորսընցնողներուն, ցուրտէն սառելու վրայ եղողներուն օգնութեան կը փութան:

Սորհած են այս շուներէն թիպէթի մէջ ալ օգտուիլ և բազմաթիւ շուներ թիպէթ զրկած են:

Այս տեսակի շուները հիմա այնտեղ, Սէնպէրնարի լերան նման, ծառայութիւն կ'ընեն:

ՆԿԱՐԻՉԻՆ ԲԱՆՏԸ

Նկարիչը բանտ դրած էին:

Բանտ մտնելուն պէս, նկարիչը իսկոյն աշխատութեան ձեռնարկեց և երկարօրէն զբաղելով, բանտին պատուհանին վանդակները կոտրեց:

Այնտեղէն պիտի փախէ՞ր արդեօք: Տարօրինակը այն է որ այսքան յոգնութիւնը ոչ թէ փախելու համար, այլ հանդիպակաց տեսարանին նկարը գծելու համար յանձն առեր է:

ԴԻՄԱՆԵՐԿՈՒՄԻ ԽԱՂԸ

Խաղը եթէ բազմաթիւ անձերու միջեւ խաղացուի աւելի հաճոյալի կ'ըլլայ: Միայն թէ խաղը խաղացուած ատեն ոչ թէ «դիմաներ կումի խաղ» այլ «լրջութեան խաղ» կ'ըսէք:

Խաղը դիտցողը դուք էք չէ՞: Ասոնց մէկուն իմաց տալու, ձեր ձեռքը կը ներկէք: Ձեր ընկերները շրջանակի մը ձեւով կը նստեցնէք և դուք ալ այս շրջանակին մէջ կը խառնուիք:

Հիմա, ընկերներ կ'ըսէք, այս խաղը լուրջ խաղ մըն է: Ոչ ոք պէտք է խնդայ, խնդացողը կը պատժուի: Ես քովինիս ինչ որ ընեմ, ան ալ քովինին նոյնը պէտք է ընէ:

Յետոյ, ձեր քովինին քթին մատերնիդ կը դպցնէք, բնականաբար ան լրջութիւնը պիտի պահէ, նոյն բանը քովինին պիտի ընէ: Դարձը վերսին ձեզի եկած ատեն, դուք այս անգամ ճակատին մատերնիդ կը քսէք, ճակատը կը սեւցնէք:

Երրորդ և չորրորդ անդամներուն այտերը կը սեւցնէք: Բնականաբար ձեր միւս ընկերները ի տես այս կացութեան ծիծաղելէ կը մարին:

— Խաղը լրացաւ կ'ըսէք: Բոլորդ ալ պատժուած էք (ձեր քովի ընկերը ցոյց տալով) միայն ան խաղը առանց պատիժի լրացուց:

Ան, գոհունակ, շուրջը նայած ատեն հայելի մը կ'առնէ:

— Անպատիժ լրացնելուդ համար, այս հայելին կրնաս նայիլ, կ'ըսէք: Եթէ հայելիին նայի, պիտի տեսնէ որ ի՛նչ վիճակի մատնուած է:

Վերի նկարին մէջ կ'երեւի աշխարհի ամէնէն հարուստ մարդը եւ բէթրոլի թագաւորը Ռօքֆէլլերը որ իր դիզած միլիառներով ոսկիները յատկացուցած է աշխարհի զանազան կողմերը ցրուած չքաւոր ուսանողներու կրթութեան: Ռօքֆէլլերի անունով հիմնուած բարեսիրական հաստատութեանց թիւը հինգհարիւրը կ'անցնի:

ՆԷՕՔԱԼՄԻՆԱՆ

ՆԷՕՔԱԼՄԻՆԱՆ

Կուիփի, Հարբուխի, գլխու եւ ակուայի ցաւերու, սիաթիքի, արթրիդիզմի, ինչպէս նաեւ

ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՑԱՒԵՐԸ ԿԸ ԿԱՆԽԷ

ԱՊՏԻԼ ՀԱՄԻՏ

Օսման. վեհապետներու ամէնէն արիւնռուշտ ու բարբարոսին ծննդեան խորհրդաւոր գաղտնիքը

Զաղլաեանի դղեակին թաւուտներուն մէջ

Ապտիլ Համիտ եւ աստղահման — Տքթ. Մավրոյէնիի խորհուրդները

ՏՌԱՄԸ ԵՒ ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՆԵՐԸ

Նախաբարաց խորհուրդը գումարուած էր Հիւսէյին Աշքի փաշայի տունը։ Իր հաւատարիմներէն չէրքէս սենեկապան մը ղրկած էր, ստոյգ տեղեկութիւն բերելու համար։

Որոշուած էր Ապտիլ Ազիզի գահընկեցութիւնը ինք կ'սպասէր իր ժամը հնչելուն, սակայն սրտին խորէն զայրոյթ կ'զգար նուիրական գահին դէմ զաւադրող անձերուն դէմ, կը քամահրէր Ապտիլ Ազիզը, սակայն չէր հանդուրժէր որ հպատակն ու բայան բողոքելու համարձակին այպէս.

Իւրովի խորհեցաւ. ընդ երկար ու վճռեց, «չկրցաւ վարել, ապիկար էր, այո՛ պէտք է գահը արժանաւորին թողու և կորսուի երթայ» կ'ըսէր, սակայն ուխտեց այդ ամբարտաւան նախարարներուն ալ հաշիւը կարգադրել, առաջին պատեհութիւնը ներկայացած պարագային։

Ծառայ մը մօտեցաւ, այցելուի մը ներկայութիւնը իմացնելու։

Շէյխ Ապտիւրրահմանն էր եկողը։

Ա՜հ, բացագանչեց Ապտիւլ Համիտ, յարգանօք խոնարհելով փաթթոցաւորին առջեւ։

Աստղանման ու Ապտիլհամիտ

Շէյխ Ապտիւրրահման այն հազուագիւտ անձերէն է որուն հանդէպ Ապտիւլհամիտ խոր համակրութիւն կը տածէր. Շէյխը իշխանին ամենամօտիկ մէկ հացկատակն էր և գիտեր չանգործել զայն, Ապտիւլ Համիտ, աստղահմաններուն ու բաղդագուշակներուն մեծ հաւատ կ'ընծայէր, ամէնափոքր չարժքումն իսկ, անոնց խորհուրդով կը կատարէր, մինչեւ իր գահընկից եղած ատեն աստղանման ու գուշակը իրեն առընթէր էին։

Աւելորդապաշտ էր ծայր աստիճան կը հաւատար թէ մարդու ճակատագիրը ի յառաջագունէ նախասահմանեալ է և մարդ իր աստղին ներգործութեան տակ է. գուշակին խօսքերուն հլու կերպով կը հետեւէր։

Տքթ. Մավրոյէնի փաշայի խորհուրդները

Ապտիւլհամիտի առողջութիւնը խանգարուած էր։ Գիշեր մը Տօլմա-Պահչէի պաշատը մեծ գաղտն էֆէնտիի յարկաժին էր, յանկարծ գէշութիւն եկաւ վրան, նուազեցաւ, Գաղտն էֆէնտիին պաշտօն տիկինը էվլամպիա հանըմ ծառաներէն մին վազցուց Մավրոյէնին կանչելու։

Աւտիւլ Ազիզ քանի մը անգամ կանչած էր զայն։ Համիտ շուտով ուշաբերեցաւ, պահ մը պակուցեալ շուրջը դիտեց, շնորհակալութիւն յայտնեց բժիշկին։

Մավրոյէնի չծածկեց և ըսաւ թէ եթէ շարունակէ ապրիլայպէս, մը-տահոգիչ պիտի ըլլար առողջութիւնը, ընտրեցէք գոչեց կարճ և զեղխ կեանքը և կամ՝ երկարակեցութիւնը, արդ, ըսաւ բժիշկը. երկար ապրելու համար պէտք է կենցաղը կանոնաւորել, հանգիստը, աշխատանքի ժամերը զբօսանքը որոշ ժամերու կատարել. պէտք է հրաժարել մանաւանդ՝ ալքօլէն։ Այն ատեն Ապտիւլ Համիտ վճռական որոշում մը տուաւ, առ յաւէտ հրաժարեցաւ ալքօլէն ու ցոփ կեանքէն, կանանց զարպատութիւնը վերջ գտան չորս հինգ ազախին միայն պահեց կանանոցին մէջ, կանոնաւորեց իր կենցաղը, հանգիստի, զբօսանքի ու աշխատանքի ժամերը կանոն ըրաւ ու խստօրէն գործադրեց։

Մավրոյէնի անձնական բժիշկն էր այլեւս և անոր խորհուրդներուն տառացի կերպով անսաց ու հետեւեցաւ։

Ոտ էշյխը գուշակելով կը գոչէ ինշալլահ գահին պիտի տիրացաս

Ապտիւլ Համիտ խստօրէն կը հսկէր իր առողջութեան վրայ, հիմա կարծես թէ իր մէջ արժանիք կ'զգար գահին տիրանալու։

Երբ Շէյխին գալուստը իմացուցին, իշխան Ապտիւլ Համիտ փութաց պարտէզին դռնէն դայն դիմաւորելու։

Ծերունի փաթթոցաւորը ցուպին կրթնած առաջացաւ, յայտնի կ'երեւէր թէ ծանր յայտնութիւններ ունէր ան։

Իսկոյն սեւ աղա մը նարկիլէն բերաւ, հիմա Շէյխ Ապտիւրրահման ծալապատիկ նստած էր լայն տիվանի մը վրայ, նարկիլէն կը կըլկըլացնէր, սուրճը խմելէ ետք, պահ մը լռութիւն տիրեց։

Նախ Ապտիւլ Համիտ խօսք առաւ. ան կը սիրէր խօսեցնել Շէյխը։

— Բայց դիտել տուաւ Ապտիւլ Համիտ. Գահին ու իմ միջեւ երկու անձեր կան, հօրեղբայրս ու եղբայրս. մին գահին վրայ է. իսկ միւսը՝ գահին ժառանգորդն է։

Ծերունին խնդաց, մարբուճը ճօճելով գոչեց։

— Ինչ որ գրեալ է, կարելի չէ եղծել. դուն սուլթան պիտի ըլլաս, ընտրելին դուն ես, մին իյնալու վրայ է, իսկ եղբայրդ չեմգիտեր... ու շարունակեց կլկլացնել նարկիլէն։

Տրամը եւ դերակատարները

30 Մայիս, 1876

30 Մայիս 1876, արշալոյսին Սէրասքէր Հիւսէյին Աշքի փաշա, Մուրատի ննջարանը չտապեց, իսկ Բէտիֆ փաշա փութաց Ապտիւլ Ազիզի մօտ։

Գահաժառանգը խոր քունի մէջ էր, դրան տակ ալպանական գունդէն երկու պահակներ, երկու ներքինի և երկու ազախին կ'սպասէին։

Հիւսէյին Աշքի գոչեց.

Շո՛ւտ վարագոյրը վեր առէք. Մուրատ էֆէնտին տեսնել կ'ուզեմ. ես սատրազամին ու շէյխ-իւլ-իսլամին կողմէն կուգամ։

11 (Շար.)

«Ժամանակ»ի թերթոնը Թիւ — 22 —

ԾՈՎԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԾԸ

ԺԱՆՊԱՐ

ԽԻՍ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ Է՝ ԶԳԱՅԱՑՈՒՆՑՎԷՊ

Հեղինակ՝ ԱՐԹԻՒՐ ՊԷՐՆԷՏ

Ժիւէֆսի, Սիւրմուճի, Վիսոֆի եւ Բոֆէրասի հեղինակը

Ա. ՄԱՍ

ՈՒՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂԸ ԱՆՎԱԽ ՊԱՏԱՆԻՒ ՄԸ ԿԸ ՀԱՆԴԻՊԻ

Այս միջոցին նշմարելով որ Ռիւթէր դռնէն ներս կը մտնէր, անկարագրելի խռովութեան մը մատնուած, այն կողմը ուղղուեցաւ։

— Արդարեւ Ժանպար երկընտրանքի մը առջեւ կը գտնուէր, կամ այն այն էր որ Ռիւթէրի տրուած խոստումը չյարգելով պիտի հրաժարէր էր սիրուհիէն կամ այն որ պիտի հարկադրուէր իր հայրենիքին դէմ զէնք բարձրացնել։

Կրիթ որ յաջողած էր իր բոլորտիքը կազմուած շրջանակի շղթան խորտակելով ազատիլ մանկամարդ հոլանտուհիներուն ձեռքէն, Ժանպարի կողմը վազեց, նշմարելով նշանածին դէմքին տխրութիւնը, անուշութեամբ հարցուց.

— Այսպէս մէկէն ի մէկ ի՞նչ եղար. քիչ մը առաջ սա պարամոլ աղջիկներուն հետ պարած ըլլալուս համար բարկացա՞ր արդեօք, շատ պիտի ցաւէի եթէ գիտնայի որ քեզ տխրութիւն պատճառողը ես եղած եմ։

Ժանպար սարսռաց, իր սիրելի նշանածէն զատուիլը որքանդժուար պիտի ըլլար իրեն համար, չէ՞ մի որ քանի մը ժամ հազիւ եղած էր իրենց նշանուիլը։

Բայց ահա յանկարծ իր եւ իր նշանածին միջեւ հօրը ուրուականը եկաւ ցցուեցաւ, քաջ ծովահէն Քօրնիլի ուրուականը, որ երկու դեռատի երիտասարդներուն մէջտեղ երկաթէ սիւնի մը պէս կենալով կ'ըսէր.

— Քու թագաւորիդ թշնամիներուն նաւատորմին մէջ ծառայելու իրաւունք չունիս դուն, սէրդ զոհելու ես քու հայրենիքիդ համար, գնա, Տիւնքէրք դարձիր. դարձիր դէպի Ֆրանսա. հաստատէ թէ քու երակներուդ մէջ եռացող արիւնը հայրենասէր Ֆրանսացիի արիւն է։

Ժանպար այս ձայնը լսելուն պէս ինքզինք դուրս քաշեց Կրիթի բազուկներէն եւ ըսաւ.

— Ծովակալին ըսելիք ունիմ։

— Ի՞նչ պիտի ըսես, հարցուց Կրիթ։

— Քեզ չեմ կրնար ըսել։

— Բայց պէտք է որ ըսելիքդ ես ալ գիտնամ, շեշտեց ծովակալին թոռնուհին կորովի կերպով. Ժան, մեր երկուքին միջեւ այլեւս ոեւէ գաղտնիք ըլլալու չէ. մեծհօրս հետ տեսակցիլ կ'ուզես. ատոր դէմ չեմ կենար. բայց մի մոռնար որ դեռ այսօր նշանուեցանք, պէտք չէ որ իրարմէ բան ծածկենք։

Եւ տեսնելով որ երիտասարդ Տիւնքէրքցին դեռ կը վարանէր, անոր ձեռքէն բռնելով տուն առաջնորդեց. մեծհօր սենեակին դուռը հրելով ներս մտաւ, առանց սպասելու որ մօտենալու հրաման տրուի իրեն, ուղղակի մեծհօր քովվազելով ըսաւ.

— Մեծհայրիկ, Ժան ձեզ հետ տեսակցիլ կը փափաքի, ես ալ կ'ուզեմ որ այդ տեսակցութիւնը իմ ներկայութեանս տեղի ունենայ։

— Իսկ ես ալ. օրիորդ, կը խնդրեմ ձենէ որ մեզ առանձին ձգէք, յայտարարեց Ժանպար սրտի անմեկնելի մորմոքով մը։

Ռիւթէր ամէն բան կրնար տխուր եւ մելամաղձոտ նայուածքով մը երկու երիտասարդներուն նայեցաւ, խօսքը իր երիտասարդ տեղակալին ուղղելով ըսաւ.

— Կրիթ քաջ աղջիկ մըն է, ուելի լաւ է որ հոս մնայ, խօսէ՛նք մը պէս մտիկ պիտի ընեմ ըսածներդ, տղաս.

Ժանպար իշխելով իր յուզմանվրայ, հանդարտ եւ վճռական ձայնով մը գոչեց.

— Պարոն ծովակալ, կը խնդրեմ ձենէ որ արձակէք զիս իմ նիրեմ ձենէ որ արձակէք զիս իմ նիրդումէս։

Ռիւթէր այս հայրենասիրական կոչին պատասխանը տալու պարտաւորուեցաւ, բայց Կրիթ ժամանակ չձգելով որ մեծհայրը բերանը բանայ, խրոխտաբար ըսաւ.

— Գիտեմ թէ ինչու համար իր երդումէն արձակուիլ կ'ուզէ, իր հայրենիքը՝ Ֆրանսա դառնալով դէմ պիտի կռուի, այնպէս չէ՞։

(Շար.)

ՌԱՏԻՈՄ ՈՒՐԱՆԻՈՄ ԵՒ ՀԷԼԻՈՄ

(Շար. Դ. Էջէն)

Թիվ, սակայն այնքան դանդաղ սակաւ որ, մեր տեսանելիքը և ատիս տեսաբանական գործիքները անբաւական են այդ լուսավառութիւնը զգալու համար։

Ճառագայթագործօն մարմիններբ մեզի ցոյց կուտան թէ իրենք գոյութիւն պարունակող աղբիւրներն են։

Բնութեան մէջ հելիումին դերը

Մենդելէեւեան մէջ, հելիումէն յետոյ, կը գտնուին սա չորս կազմաւորները.

1. Ռատիոն (յունարէն նշանակութիւնը ծոյլ)։
2. Թորիոն (յունարէն՝ ծառայ)։
3. Ռէնիոն (յունարէն՝ օտար)։
4. Նէօն (յունարէն՝ նոր)։

Անշուշտ այս տարրերը կենդանական և բուսական թագաւորութիւն կնանքին վրայ ազդեցութիւն մը ունին։

Օրինակ, եթէ հելիումի քանակութիւնը աւելնալու ըլլար, մօրթիւնը նման պիտի թուլնաւորէր մարդը։

Դիտուած է որ, Ռատիումի լաբորատորիաներու մէջ աշխատողներու ձեռքերը նախ կը կարծրանան, յետոյ կիրի սպիտակութիւն կը առնուն, աւելի ետք կը չորրը. ժամանակ մը ետք կը կորսնցնեն ու կը թափին. անոնց աչքերն տեսնելու կարողութիւնը, կը կուրանան. պիտի ըսէք թէ ֆոսֆորի լուցկիի գործարաններու մէջ աշխատող բանուորներուն քիթը և շրթունքները կը մաշին ու բարակնալու դէպ կը սկսին թափիլ. բայց ռատիումի բացած կեղը ուտող չարաչարութիւնները կը գտնուին։

Հելիում կազը կարդ մը հանքային ջուրերու մէջ ալ կը գտնուի. այս ջուրերը իրենց բուժիչ յատկութիւնները կը պարտին հելիումին։

Հելիումը սառատիկ ցնդական ըլլալուն համար, տակաւ կը խուսափի այդ ջուրերը պարունակող գրաւանքներէն։

Հելիում կազը միքրոպասպան յատկութիւն ունի. ոչ միայն ապրող հիւանդներուն վրայ կ'ազդէ, այլ միքրոպներուն ալ ապրելիքը դարձնէ։ կը դարմանէ նմանապէս քանդերը։

Հիւս. Միացեալ Նահանգներու մէջ, աւելի քան 75,000 անձերու վրայ փորձուելով և կիրարկուելով բուսական լաս արդիւնք տուած է։

Հունգարիա և Ամերիկա արդիւնած են ռատիումի արտադրումը։

Ինչպէս կը տեսնուի, ռատիումի յատկութիւնները գիտութեան ոչ սովորողներուն ծանօթ հրաշալիք մըն է պարզապէս. դիպուածը պատճառեցած է անոր յայտնութեան։

Արդեօք մեզի անծանօթ դեռ որքա՞ն խորհրդաւոր հրաշալիքներ կան բնութեան մէջ։

ՅԱՐԳԵԼԻ ՅԱՋԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒՍ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Քարափին վրայ համբորդներու նոր սրահի մը կառուցման հետեւանքով, Ղալաթիոյ քարափի նախկին զրասենեակը փոխադրած եմ Թիւ 17 ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ, ուր պատրաստ եմ ըստ առաջնոյն անհրաժեշտ բոլոր դիւրութիւնները հայթայթել ինձի դիմող համբորդներուն։

Վստահ եմ որ, տարիներէ ի վեր հաստատութեան ծանօթ յարգելի պարակութիւնը, պէտք ունեցած դրամագլուխին, պիտի հաճի պատուել զրասենեակս, ուր ամէն տեսակ տեղեկութիւն և դիւրութիւն կը արուի սիրայօժար։

Հեռաձայնի նոր թիւ 43043։

Շնորհակալութեամբ գործակալ
ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՓԷՕԼԷԵԱՆ

ՆԿԱՐՆԵՐ ԱՆՑԵԱԼ ԴԱՐՈՒ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ԿԵԱՆՔԷՆ

ԵԱՂՄԱՃԻ ՍԻՈՍ ԱՂԱՅԻ

ԿՆՈՋ՝ ՀԱՃԻ ՀԱՆԸՄԻ ՏԵՍԱԾ ԵՐԱԶԸ

ԲԱՂԴԱԳՈՒՇԱԿ ԱԼԷՄՇԱՀԻ ՍԽԱԼ ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆԸ

Գրեց՝ ԵԴ. ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

— Մըսեր հաճի հանըմս, «իքի տէլիյէ պիր ուսլու զօյմուշլար» ինծի չի հարցուցած սա տղաս ի՞նչ տէյի այսթիմիշ կ'ընեն։ Ան տարիքիս կերած լոխմա մը հացս բերնէս առնել կ'ուզեն կոր, ես ինտո՞ր սանկ ծառուընեբս կապեմ նստիմ։

— Ես մի՛ ըներ չեմ ըսեր կոր, հելպէթթէ մէյ մը աչուընուս եբեւնալու է։ Իմ այսօր գալուս սէպպէը ըսի։ Իշթէ երազիս մէջ Սիոս աղան տունը ազդէն խօրօզ մը պերաւ...

— Ի՞նչ կ'ըսես, հաճի, ատ խօրօզին լախբրաը ուրկէ՞ հանեցիր։

— Նայէ՛ տէմինտէն պէրի տեսած երազս կ'ըսէի կոր տէ պաշլանղըճը դուն մտիկ չըրիր։

— Հիմա հոգուդ արեւուն, ինծի խելք մը սորվեցո՛ւր, ճամբայ մը ցուցուր։

Սեղբոս «տուն փեսայ պիտի երթամ, կ'ուզեսնէ հոս մինակդ կեցիր» կ'ըսէ։ Ծօ օրթաի «եաստըդ տէյիշիր ամմա պաշ տէյիշմէդ» կ'ըսեմնէ իս կը չափէ կոր։ Ա՜խ ի՞նչ ընեմ, զաւակս ձառքէս պիտի ելլայ...։

— Խենդեցա՞ր Ալէմշահ, սիրտիդ պիտի իջեցնես զահէր, մեղայ տէր, սախատ կնիկ, դուն ատանկ դողերու կուգա՞ս, անոր ոտքը անոր գլխուն, անորն ալ անոր ըսէ մէկդի ել։

— Մ'ըսեր հաճի հանըմ, տատէ տատէ աս պօյը պիտէ էլին խլէզը իմին զաւակս ելլէ զապթ ընէ։

— Ազջիկը մէյ մը տեսա՞ր դուն, պէլքի կը հաւնիս. քեզի կը հնազանդի։

— Կրողը տեսնայ երեսը։ Սեղբոսիս խօսքին նայիսնէ տիւնեա կիւզէլի, ճիմպալօ չալել, խոյի կռաբար կարդալ գիտէ եղեր, կոշէ գիտէ, Ֆրանկսըզճա կը կարդայ եղեր։ Աննա անանկ կերակուր եփել տախտակ սրբել, լաթ լուալ, եփոցի խըվամ գիտնալ, աւել մը զարնել, սուֆրա դնել, ճերմակեղէն, կար կարկտուք, ասոնց հիշ մէկը չկրնամ ընել եղեր, կարդուելէն սողրամ պիտի սորվի եղեր, վա՛յ պանա։ Է՛յ, զահէր չէքի թաշիի պէս հանըմը քէօշէն նստեցնեմ, եըլբխճիի պէս դէմը չափրասա սէլամ կենամ սա տարիքիս, հա՞։ Ասէնք բիւթիւն տղուս հասկցուցինէ, էյ ի՞նչ ընենք «Ցէվլէճիիլէ զօնուշան գաբուսընը պէօյիւք աշար» չըսէմի՞։

— Ի՞նչ պիտի ընես, զաւկիդ խաթերն համար խըզմէթճի ալ պիտի ըլլաս. տունին ծանր գործերը վրադ պիտի անես, ինչու որ հիմակուան հարսերը մութվախի վարժուած չեն, սանկ օրթայի մանր աշխատութիւն մը կրնան յարմարացընել։

— Ասոր էն շիտակը բռնեմ խըլավուզ, նարդուէին վրանին ղըրկեմ, անիկա անոնց հախէն գալու ճարը գիտէ, տիլպազ կնիկ է, հէփշո՛։...

— Խեր ըլլայ, ինչ կ'ըսէի որ, հա՛, երազիս մէջ Սիոս աղան կարմիր պապա խօրօզ մը պերաւ, հապըրէ իս կծծեց...

— Հէ՛, հէ՛, հէփշու...,

— Էյ խերդ անիծեմ կնիկ, նայէ որ քեզ քաշես սա էնֆիյէն տէ իրարու վրայ չի փռնգտաս։

— Ի՞նչ ընեմ, քուրուկ, չի քաշեմ նէ կըխս կը պռնէ, իշթէ առտուանցները ասանկ մէկ սահաթի մը խըտար պիտի փռնգտամ որ կլօխս պէյնս տեղը կայ։ Գազի գառօթաս հատած կ'ըլլայ, թախ քի պախալին տղուն առնել տամ նէ, սէբսէմի պէս պան մը կ'ըլլամ։

Գ. ՄԱՍ

Ալէմշահ Հաճի հանըմի երազը կը մեկնաբանէ

— Աֆ կ'ընես քուրուկ, երբէն ի վեր նէֆէս հատցուցիր, քիչ մըն ալ խաթերս համար սա տեսած երազիս նայէ ալ տունիկս երթամ։

(Շար.)

ՍԱՆԻՆ ի հրաշալիքը

Ակռացանը ակռաներու հոգէառն է

ՍԱՆԻՆ ակռայի բաթը անոնց փրկարարն է

Աղուոր ակռաներ ունենալը իսկապէս հարստութիւն մըն է զոր կրնաք ձեռք ձգել միմիայն

ՍԱՆԻՆ

ակռայի բաթը գործածելով։

ՍԱՆԻՆ ակռաները կը փայլեցնէ

ՍԱՆԻՆ լինտերը կ'ուժեղցնէ

ՍԱՆԻՆ ակռաներու փտութեան առաջքը կ'առնէ,

Որովհետեւ՝ աշխարհահռչակ Բաթէօի գիտական տուեալներուն վրայ պատրաստուած միակ ակռայի բաթն է

Փորձեցէք եւ պիտի տեսնէք

ՍԱՆԻՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլ. եւ ուրիշ տեսակ տոկուն եւ առայնակարգ կերպասներ

Գալաթիա, Հարաեանը փողոց, թիւ 36

Մեր վաճառատունէն առուտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեմ չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անուեղ եւ անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ ԳԻՆՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ԾԱԽՈՒ

ԽԻՍՏ ԱԺԱՆ ՕԹՕ

Ամառնային «Գուիք» մառքա նոր օթօ մը, զօրաւոր մօթէօր և չիք քառօսբրի, խիստ ատան գինով ծախու է։

Դիմել Թերթիս Վարչութեան։

— 52 —

ծեռքը իր ծեռքերուն մէջ առաւ, սիրամփոփ նայուածքով մը անոր նայելով զոչեց.

— Լուի, կը սիրեմ քեզ։

Մանտրէն այս խօսքին վրայ շրթներու կրօնական երկիւղածութեամբ անոր ճակտին մօտեցուց։

Այս միջոցին փողոցէն կառքի մը թաւալելուն, մտրակի մը շաչելուն ձայնը լսուեցաւ։

Մանտրէն եւ Նիկոլ անմիջապէս իրարմէ զատուեցան։

Նիկոլ, ահուդողի մատնուած, դրան կողմը վազեց։

Մեծ կառք մը գալով իրենց տան դրան առջեւ կանգ առած էր, ազնուականի զգեստ հագած մարդ մը վար իջաւ այս կառքէն, այս մարդուն ետեւէն վար իջաւ նաեւ վերէն վար տեւեր հագած մարդ մը։

— Պուրէ Տէրինեին է, գոչեց Նիկոլ դեպի դեղին կտրելով։

— Կապալառո՞ւ Պուրէ Տէրինեին, հարցուց Մանտրէն մանկամարդ աղջկան մօտենալով։

— Այո։

— Ուրեմն զայն կը ճանչնայի՞ր։

— Այո, բայց փախիր, փախիր, ցած ձայնով բաներ մը կ'ըսէ իր քովի գաղտնի ոստիկանին, քեզի մատնած ըլլալու են, բերան տուած ըլլալու են քեզի, փախիր, փախիր։

— Ո՞վ կը վախնայ այդ սրիկայ կապալառուէն, թող դէմս ելլէ, բնաւ չեմ վախնար, ըրածները ճակատս բաց երեսին պիտի զարնեմ, սրիկաները, գոչեց Մանտրէն փայլակը աչքերուն մէջ։

— Դուռերնիս կը զարնէ, ոհ, Լուի, փախիր, փախիր կ'աղաչեմ, ժամանակ չմնաց, գնա։

— 40 —

վրայ, զիս առաջ քշեցին, յաջողեցայ գործը վրաս առնել, բայց գնած կենդանիներուս մէջ հիւանդութիւն իյնալով մէկ մասը մեռան, մէկ մասն ալ հիւանդացան, որով պարտաւորուեցայ ողջ մնացածները գնած գինէս աւելի ժամանի ծախել, ալ այս անգամ վերջնականապէս կործանած էինք, դեռ ասոնք բան մը չեն, քիչ մը համբերէ որ աւելին լսես, վստահ եմ որ շատ պիտի մեղքնաս վրաս։

— Խեղճ բարեկամս, փսփսաց Նիկոլ յուզուած շեշտով մը։

— Օր մը գործէս վերադարձիս երբ մեր տան առջեւ հասայ, տեսայ որ մեր կահ կարասիները փողոց նետած էին, սիրտս պատառ եղաւ, բարկութենէս ինքզինքս կորսնցուցի, իմ բացակայութեանս կապալառուներուն հաւաքիչները եկած ըլլալով կալուածոց տուրք պահանջեր են չբաւոր ծնողքս, տեսնելով որ տուրքը չէ կրցած վճարել մայրս, ունեցած քանի մը կտոր կարասիներս գրաւած են տուրքին փոխարէն, տունէն ներս մտայ, մայրս իր տղոցմէն շրջապատուած, կը խնդրէր այդ վայրենիներէն որ գոնէ խաչելութեան պատկերը չտանէին, որովհետեւ հայրս իր վերջին շունչը այդ պատկերին առջեւ տուած էր, պարապ բան, մտիկ ընող չեղաւ, քոյրերէս մին զիս տեսնելով քովս վազեց եւ ըսաւ.

— Աղբարիկ, դրամ բերի՞ր որ սա մարդոց տանք եւ ազատինք։

— Այս խօսքին վրայ գրպանս եղած դրամը սեղանին վրայ նետեցի, հարկահաւաք պաշտօնեաներէն մին դրամը առնելուն պէս գրպանը նետեց բայց բերած դրամս պարտքերնիս չգոցեց, ոստիկանները ունեցածնիս չունեցածնիս առին տարին, երկու տարու

ԽՈՆԱՒՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՂԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՌՒՓԻ ԴԷՄ

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱԼԿՕ

ԳՈՐԾԱԾԵՑԷՔ ՄԻՄԻԱՅՆ

ԲԱՆ

ALGOPAN

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ԴԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կեդրոնատեղի՝ Պէյօղլու, Կալաթասարայ, Թօփաղեան պանդոկի դէմ, «ԿԱԼԱԹԱՍԷՐԱՅ ԷՃԶԱՆԷՍԻ» դեղարանը, ԱՀՄԷՏ ՃԷՎԱՏ:

Օրուան 24 ժամը հիւանդ

Գլխացաւերու դէմ

ԿՌԻԲԻՆ

քաշէնները գործածեցէք

ԿՌԻԲԻՆԸ բոլոր ցաւերն ու խիթերը կը կարէ։

ԿՌԻԲԻՆԸ ամէնէն սաստիկ գլխու և ակռայի ցաւերը արագօրէն կը դադրեցնէ։

ԿՌԻԲԻՆԸ հարբուխի, կոիբի եւ յօդացաւերու դէմ չատ ազդու է։ Ի պահանջել հարկին օրը 3 քաշէ կարելի է առնել։

Փաթոյթներուն վրայի ԿՌԻԲԻՆ բառին ուշադիր եղէք

GRIPIN

Առողջութիւն ու գեղեցկութիւն ամուր եւ գեղեցիկ ակռաներով իսկ ամուր եւ գեղեցիկ ակռաներն այ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ակռայի խիւսով կ'ապահովուի

Ուշադիր եղէք ձեր ակռաներուն

Եթէ չատ փորձերով հաստատուած է թէ ակռաներու բորբոքումէն մինչ առաջ եկած է հիւանդութիւն մը, որուն աղբիւրն ու պատճառը վարպետ բժիշկներուն իսկ անծանօթ մնացած էր։

Օրը երկու անգամ ձեր ակռաները խոզանակելով և միշտ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

գործածելով կրնաք ձեր ակռաները պահպանել

ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ

այս շաբթու կը ներկայացնէ

Բաթրօնս՝ ամուսինս

(Քլօտէթ Ռօլպէռ)

Տրակուլա

(Պէլա Լուկօվիչ)

ՏՕՔԹ. Պ. ՔԻՐԷՄԻՏՉԻ

Մասնագէտ

Ներքին հիւանդութեանց

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի ժամը 15էն 19։

Հասցէ՝ Թարլա Պաչի ճառատէսի թիւ 172 աբարթման Ա. յարկ։

ԳՈՐԾ ԿԸ ՓՆՏՈՒԷ

17—18 տարեկան պատանի մը գործ կը փնտռէ որ աշխատած է նորաշէն շէնքերու մէջ, «եաղլը պոյայի», «պատանայի» «նագաշի» ևն. ճիւղերու մէջ։ Պատրաստ է նաեւ ծառայել ուեւէ վաճառականի և յանձնակատարի մօտ։ Դիմել Թերթիս գրաշարատան Գ. Ց. հասցէով։

ՍԱԿԱՐԱՆ

4 Յունիս 1937 Ուր.

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹԵՐ	
Գետ. Դրամատուն	88.—
Գանք Օթման բաժն. Ֆր.	442.—
Ներքին Փոխառութիւն	96.—
Սվաղ Էրզրում	96.—
Անատոլու պաթ. Ա.Բ.	40.—
Գօն Անատոլու	44.—
Անատոլու բաժ.	23.—
Իւնիթիւրք Ա.	18.—
» » Բ.	—
» » Գ.	9.—
Իշ Գանքասը	9.—
Գօմոնթի	10.75
Քարափի պրոթզթ.	18.70
Զիմէնթօ	
ԹՂԹԱԴՐԱՄՆԵՐ	
Թրքական ոսկի	1053.—
Սթերլին	625.—
Լիրէթ	130.—
Ֆրանք-Ֆրանսական	115.—
Զուիցերական ֆրանք	575.—
Գերմանական ֆրանք	85.—
Տրախմի	23.—
Լէյ	14.—
Լէվա	23.—
Տօլար	130.—
Ռայխսմարք	20.—
Զ Է Ր Ե Ր	
Լոնտոն	625.—/—
Բարիզ	17.06.50
Հռոմ	15.06.05
Տօլար	0.79.32.75
Գրիւքսէլ	4.70.77
Աւստրիական	4.26.40
Լէվա	64.34.35
Մոսկուա	24.96.—
Զուիցերիա	3.47.50

— 50 —

պզտիկ եղբայր մը ունէի որ օրօրոցի մը մէջ կը քնանար, հարկահաւաքներէն մին օրօրոցը գրաւելու համար մանկիկը առաւ մէջէն, զայն մէկդի նետեց. ասոր վրայ մայրս անոնց վրայ խոյանալով եղբայրս խլել ուզեց բայց վիշտէն չկրնալով ոտքի վրայ կենալ. գետին փռուեցաւ, ինէ պզտիկ քոյրս, Մարին, վազելով մանկիկը անոնց ձեռքէն առաւ, օրօրոցին ծայրէն բռնելով թող չտուաւ որ տանին. բայց հարկահաւաքներէն մին զայն անանկ մը հրեց որ խեղճ աղջիկը գետին ինկնալով բերնէն արիւն եկաւ, ասոր վրայ արիւնս գլուխս ցատկեց, ինքզինքս բոլորովին կորսնցուցած, փայտէ աթոռ մը խլելով կատղած վագրի մը պէս հարկահաւաքին գլխուն իջեցուցի, անխիղճ մարդը անկենդան գետին փռուեցաւ, ուրիշ երկու հարկահաւաքներու թեւերէն բռնեցի. գլուխնին անանկ իրարու զարկի որ քուրջի պէս գետին տապալեցան, բայց իրենց ընկերները վրայ հասան, ես առանձին էի, անոնք տասը հոգի էին, ալ այս անգամ զիս պիտի բռնէին, պիտի կապկպէին, պիտի բանտարկէին, ցմահ թիարան պիտի նետուէի. անմիջապէս միտքս ինկաւ որ երբ ես թիարան նետուէի, ծնողքս, եղբայրներս թշուառութեան պիտի մատնուէին. պէտք չէր որ մեռնէի, պէտք էր որ ողջ մնայի, իմիններուս ապրուստը հայթայթէի, ինչ պիտի ըլլային այդ խեղճերը առանց ինծի, մայրս ոտքի ելլելով պոռաց «Լուի, զաւակս, տղաս», եղբայրներս, քոյրերս վախի եւ վտանգի մանչիւններ կ'արձակէին, ասոր վրայ ունեցած ուժովս ինքզինքս ազատելով թշնամիներուս ձեռքէն, դուրս նետուեցայ, հարկահաւաքներուն բարապանները զիս հալածել ուզեցին, բայց գիւղացիները որ անցած դարձածը իմանալով պրան առջեւ ճաւաքուեր էին, անոնց

— 51 —

առջեւ անցան, ասանկով փախելու ատեն գտայ կծիկը դրի, անտառները ապաստանեցայ, լեռներէն վեր մագլցեցայ, զգեստներս պատառ պատառ եղան, վրաս տաքութիւն եկաւ, առուակ մը կար, ծռեցայ քիչ մը ջուր խմեցի, այդ միջոցին ուշաթափ մարեցայ, երբ տէրերս բացի տեսայ որ մաքսանենգներու խումբէ մը շրջապատուած էի, այս մաքսանենգները ամէնքն ալ ինծի պէս իրենց իրական պատմութիւնը ունէին, ամէնքն ալ կեղեքողներուն, ժողովուրդին ծուծը քամողներուն զոհերն էին ինծի պէս, երբ գլխէս անցած դարձածը իրենց պատմեցի, զիս իրենց մէջ առին,ընդունեցի, իրենց մէջ մտայ, գործի սկսելով քիչ ատենէն իրենց պետը եղայ, երբ այդ մարդոց գլուխը անցայ, միտքս դրի որ կռիւի սկսիմ Ֆրանսացի ժողովուրդին արիւնը ծծող այդ տզրուկներուգ դէմ, մարդոցս ըսի, անոնք ալ համամիտ գտնուեցան, պատերազմի սկսանք. ահա իրականութիւնը, Նիկօլ, ահա իմ պատմութիւնս, բայց գիտցած ըլլաս որ հիմա ես միայն կապալառուներուն, անոնց ստորադաս պաշտօնեաներուն վրայ յարձակած եմ, ժողովուրդը կեղեքող, անոր արիւնը քամող այդ դահիճներուն վրայ, կարգ մը գողութիւններ կը նետեն վրաս, ոճիրներ կը վերագրեն ինծի, բայց գիտցած ըլլաս որ ես անմեղ եմ, Նիկօլ, ես գող չեմ, չարագործ չեմ,ոճրագործ չեմ, ես ժողովուրդին ծոցէն ելած արդարութեան ախոյեանն եմ, արդարութեան ախոյեան մը որ միլիոնաւոր թշուառներու, չքաւորներու անունով կը խօսի, անոնց դահիճներուն դէմ կը ցցուի, Նիկօլ, զիս մտիկ ըրիր, շնորհակալ եմ, բայց հիմա դատաւոր եղիր, դատէ զիս։

Մանկամարդ աղջիկը որ հետզհետէ աճող յուզումով մը մտիկ ըրած էր Մանտրէնի ըսածները, անոր